

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o divjadi in lovstvu obsega:

- Zakon o divjadi in lovstvu – ZDLov-1 (Uradni list RS, št. 16/04 z dne 20. 2. 2004),
- Odločbo o ugotovitvi, da so 26. člen, šesti odstavek 29. člena in osmi odstavek 29. člena Zakona o divjadi in lovstvu v neskladju z Ustavo, o delni razveljavitvi prvega odstavka 65. člena in o razveljavitvi prve alineje sedmega odstavka 65. člena Zakona o divjadi in lovstvu in o ugotovitvi, da tretji odstavek 1. člena, 3. člen, peti in šesti odstavek 4. člena, tretji odstavek 6. člena, tretji odstavek 7. člena, drugi odstavek 8. člena, 9., 11., 25., 31., 32., 33., 34., 35. 36., 40. člen, prvi in sedmi odstavek 50. člena, prvi in drugi odstavek 53. člena, 67., 75. in 76. člen Zakona o divjadi in lovstvu niso v neskladju z Ustavo, ter o zavrženju pobud (Uradni list RS, št. 120/06 z dne 23. 11. 2006),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu – ZDLov-1A (Uradni list RS, št. 17/08 z dne 19. 2. 2008).

ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU (ZDLov-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

I. DEL SPLOŠNE IN TEMELJNE DOLOČBE

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon ureja upravljanje z divjadjo, ki obsega načrtovanje, ohranjanje, trajnostno gospodarjenje in spremljanje stanja divjadi ter načine njihovega izvajanja.

(2) Upravljanje z divjadjo zagotavlja ekološke, socialne in gospodarske funkcije divjadi ter njenega življenjskega prostora, zlasti pa:

- ohranjanje in varstvo divjadi kot naravnega bogastva;
- ohranjanje in povečevanje biološke in krajinske pestrosti ter stabilnosti življenjskih združb;
- preprečevanje in povračilo škod od in na divjadi;
- trajnostno gospodarjenje z divjadjo.

(3) Z divjadjo upravlja Republika Slovenija. Trajnostno gospodarjenje z divjadjo lahko Republika Slovenija pod pogoji določenimi s tem zakonom prenese na usposobljeno pravno osebo kot lovsko pravico.

2. člen (divjad)

(1) Divjad so vrste prosto živečih sesalcev in ptic, ki se lovijo.

(2) Namen upravljanja z divjadjo in v njenem življenjskem prostoru je:

- s posegi v populacije in ukrepanjem v okolju vzdrževati divjad posameznih vrst v ravnovesju med seboj in v okolju danimi življenjskimi možnostmi za njeno preživljanje;
- ohraniti vrstno in gensko pestrost divjadi;
- ohraniti posamezni vrsti divjadi naravni prirojen način življenja v času in prostoru;
- ohraniti divjad, kolikor mogoče prvobitno in neodvisno od neposredne pomoči človeka.

(3) Pri upravljanju z divjadjo velja splošni varstveni režim po predpisih o ohranjanju narave.

(4) Divjad uplenjena v skladu s tem zakonom in s predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, postane last upravljavca lovišča oziroma upravljavca lovišča s posebnim namenom.

3. člen (lovstvo)

(1) Lovstvo je dejavnost trajnostnega gospodarjenja z divjadjo, s katero se lahko ukvarjajo pravne osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

(2) Trajnostno gospodarjenje z divjadjo obsega ohranjanje, lov divjadi, ukrepanje v življenjskem okolju divjadi, posege v populacije zaradi gospodarskih, veterinarsko-sanitarnih, zdravstvenih in drugih utemeljenih razlogov.

4. člen (temeljna izhodišča načrtovanja, nosilci načrtovanja in trajnostnega gospodarjenja z divjadjo)

(1) Podlage za upravljanje z divjadjo so program upravljanja z divjadjo v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: program upravljanja), načrti za upravljanje z divjadjo ter vsi razvojni načrti in dokumenti s področja varstva narave, razvoja gozdov, razvoja kmetijstva in drugih dejavnosti, ki se nanašajo na okolje.

(2) Za namen upravljanja z divjadjo se površina Republike Slovenije razdeli na lovsko upravljavsko območja, ki se za izvajanje načrtovanih ukrepov razdelijo na lovišča in lovišča s posebnim namenom.

(3) Načrtovanje upravljanja z divjadjo mora biti veliko površinsko in mora izhajati iz stanja populacij divjadi in njenega življenjskega okolja ter njunega medsebojnega odnosa.

(4) Nosilec načrtovanja in spremljanja stanja divjadi je Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod).

(5) Nosilci trajnostnega gospodarjenja z divjadjo so upravljavci lovišč in upravljalci lovišč s posebnim namenom.

(6) Upravljavci z lovišči in lovišči s posebnim namenom so v Republiki Sloveniji za dejavnost lovstva registrirane pravne osebe, ki se morajo zaradi trajnostnega gospodarjenja z divjadjo združevati v območna združenja upravljavcev lovišč.

(7) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) podeli koncesijo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih. Vlada uredi trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih s posebnim namenom z aktom o ustanovitvi lovišča s posebnim namenom ali s posebnim aktom.

5. člen (pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

Biokoridor je razmeroma ohranjen, dovolj širok naravni prehod med deli populacijskega območja, po katerem lahko določena vrsta divjadi prečka zanjo neprijazno okolje.

Biološki kazalniki so meritve in ocene na divjadi (telesna teža, teža in razvitost rogovja, stopnja oplojenosti, zdravstveno stanje) in v njenem okolju (stopnja objedenosti posameznih rastlinskih vrst, prisotnost za prehrano ustreznih vrst, ipd.), ki kažejo stanje populacij divjadi, njenega okolja ter njunega medsebojnega odnosa.

Brakada je način lova, pri katerem sodelujejo najmanj trije lovci oziroma lovke (v nadaljnjem besedilu: lovec) z najmanj dvema lovskima psoma, ki divjad dvigata in jo glasno gonita, tako da poženeta divjad proti lovcem na stojišču.

Divjačina je meso uplenjene divjadi.

Divjad v ujetništvu so posamezni osebki ali skupine osebkov divjadi, zaprti v kletkah, voljerah ali na ograjenih površinah manjših od 0,5 ha.

Ekocelica je ožji del naravnega okolja, ki omogoča prosto živim živalskim vrstam nujne pogoje za njihov obstoj (kritje, možnost za gnezdenje in poleganje mladičev, itd.)

Gonič ali brak je lovski pes, ki divjad poišče, jo dvigne in jo dalj časa glasno goni.

Gonjač oziroma gonjačica (v nadaljnjem besedilu: gonjač) je oseba, ki divjad poganja proti lovcem.

Izredni poseg pomeni poseg v populacije divjadi na lovni ali nelovni površini in ne glede na lovno dobo.

Krvoslednik ali barvar je lovski pes, ki se uporablja za iskanje ranjene divjadi.

Krmišče je lovski objekt namenjen krmljenju divjadi zaradi:

- zagotavljanja prehrane v kriznem obdobju (visok sneg, izostanek naravnega obroda in podobno),
- preprečevanja škod na kmetijskih zemljiščih in gozdnem drevju (preprečevalna krmišča) ali
- zadrževanja divjadi zaradi uravnavanja številčnosti (privabljalna krmišča).

Lov je iskanje, opazovanje, zasledovanje, vabljenje in čakanje divjadi s ciljem upleniti divjad ali odloviti divjad živo ter pobiranje divjadi ali njenih delov.

Lov na klic je način lova, pri katerem lovec z različnimi pripomočki oponaša glas divjadi ali njenega plena, da bi jo privabil v svojo bližino.

Lovka je priprava ali naprava, ki divjad, ki zaide vanjo, zadrži živo in nepoškodovano.

Lovna doba je čas v letu, ko je določeno vrsto divjadi dovoljeno loviti.

Lovopust ali varstvena doba je čas v letu, ko je določeno vrsto divjadi prepovedano loviti.

Lovske priprave so pasti, zanke, vabila, mreže, limanice in podobno.

Lovski objekti so visoke preže, krmišča, lovske steze, solnice, krmne njive, kaluže, lovske kočice in bivaki.

Lovski pes je čistokrvni pasemski pes iz skupine goničev, jamarjev, barvarjev, šarivcev, ptičarjev in retriverjev, ki se uporablja pri brakadi, pogonu, sledenju ranjene divjadi, jamarjenju in prinašanju divjadi iz vode, ki je lovsko uporabnost dokazal s preizkušnjo naravnih zasnov in opravljanjem nalog v lovski praksi.

Lovsko orožje so lovske puške, pištole in revolverji.

Mala poljska divjad so fazan, poljska jerebica, poljski zajec in raca mlakarica.

Mirna cona je obsežnejši predel naravnega okolja, kjer so dejavnosti, ki vznemirjajo divjad, omejene oziroma prepovedane.

Mrhovišče je kraj, kamor se polaga hrana živalskega in rastlinskega izvora z namenom privabljanja in krmljenja medveda ali drugih zveri.

Obora je več kot 0,5 ha velika površina v naravnem okolju, obdana z ograjo, ki ne dopušča prehajanja določenim ali vsem vrstam divjadi.

Odlov je način lova, pri katerem divjad ujamemo živo.

Odvzem divjadi zajema odstrel, odlov živih osebkov in izgube posameznih vrst divjadi, ne glede na vzrok.

Parkljasta divjad so srnjad, jelenjad, damjak, gams, muflon, kozorog in divji prašič.

Past je priprava, ki divjad, ki vanjo zaide, zadrži nepoškodovano, jo poškoduje ali usmrti.

Pogon je način lova, kjer se več gonjačev z največ tremi psi v vrsti drug ob drugem glasno pomika preko površine, tako da požene divjad proti lovcem na stojiščih.

Polhanje je lov navadnih polhov s pastmi.

Populacija divjadi je med seboj z mnogimi odnosi in soodvisnostmi v nedeljivo biosistemsko enoto povezana skupnost osebkov iste vrste, ki živijo na določenem naravnem prostoru in imajo potencialno možnost razmnoževanja.

Pritisk je način lova, pri katerem se gonjači tiho premikajo po stanišču divjadi, tako da poženejo divjad proti lovcem na stojišču.

Skupinski lov so vsi načini lova, ki se ga udeležijo najmanj trije lovci.

Sokolarjenje je način lova s šolano ptico ujedo.

Stečina je uhojena pot, po kateri se divjad običajno premika v svojem okolju.

Ukrepi v življenjskem okolju divjadi so vsa dela v okolju, s katerimi se ohranjajo, obnavljajo ali izboljšujejo življenjske možnosti divjadi (npr. ohranjanje gozdnih jas, grmišč, logov in mokrišč, vzdrževanje in urejanje pasišč, remiz za divjad, sadnja plodonosnih grmovnih in drevesnih vrst, itn.).

Vabnik je živa ali umetno izdelana ptica določene vrste, postavljena v njeno naravno okolje z namenom, da bi privabila sovrstnike.

Varstvo divjadi je poseganje v populacije posamezne vrste divjadi s ciljem njene ohranitve, izvajanje ukrepov v življenjskem okolju divjadi, opredeljevanje in zagotavljanje mirnih con za divjad.

Velike zveri so rjavi medved, volk in ris.

Vzreja ali reja divjadi je gojitev divjadi po predpisih s področja ohranjanja narave.

Zimovališče je del življenjskega prostora populacije, kjer njeni osebki preživijo zimsko obdobje.

Življenjske možnosti divjadi so možnosti za zadovoljevanje vseh življenjskih potreb divjadi (hrana, zavetišča, skrivališča in podobno).

II. DEL PROSTORSKE ENOTE ZA NAČRTOVANJE IN UPRAVLJANJE Z DIVJADJO

6. člen (lovsko upravljavsko območje)

(1) Lovsko upravljavsko območje je širša veliko-površinska ekološka celota, v kateri živijo populacije ene ali več vrst divjadi v vseh letnih časih in jo določajo ekološki dejavniki in življenjske zahteve divjadi, pa tudi naravne ali umetne ovire, ki jih divjad redko ali sploh ne prehaja.

(2) Lovsko upravljavsko območje se oblikuje na podlagi ekoloških dejavnikov in življenjskih značilnosti populacij divjadi oziroma skupin populacij divjadi, ki živijo na največji površini in imajo največji vpliv na okolje. Pri tem se celota populacije ne sme deliti, razen v primeru operativno prevelikih območij. Pri tem se upoštevajo:

- vse površine, na katerih populacija preživlja posamezne letne čase;
- možnosti širjenja populacije divjadi v prostoru;
- naravne ali umetno vnesene ovire v prostoru, ki jih divjad redko prekoračuje;
- v primerih, ko ostre meje območij populacij v prostoru ne obstajajo, meje lovišč in lovišč s posebnim namenom.

(3) Meje lovsko upravljavskih območij določa Vlada na predlog ministra, pristojnega za divjad in lovstvo oziroma ministrice, pristojne za divjad in lovstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), v sodelovanju z ministrom, pristojnim za varstvo narave oziroma ministrico, pristojno za varstvo narave. Strokovne podlage za njihovo določitev pripravi Zavod v sodelovanju z lovskimi organizacijami, lokalnimi skupnostmi in kmetijsko gozdarsko zbornico.

(4) Meje lovsko upravljavskih območij lahko Vlada spremeni na podlagi novih ugotovitev o mejah in gibanjih populacij divjadi, ob nastanku novih ovir v naravi, ki jih divjad ne prekoračuje ter v drugih primerih, ko to zahteva ekološka zaokroženost lovsko upravljavskih območij.

7. člen (lovišče s posebnim namenom)

(1) Lovišča s posebnim namenom se ustanovijo z namenom opravljanja posebnih nalog s področja ohranjanja in usmerjanja razvoja populacij divjadi in njenega življenjskega okolja.

(2) Lovišča s posebnim namenom se oblikujejo v najbolj ohranjenih in značilnih naravnih okoljih Republike Slovenije, pri čemer se smiselno upoštevajo tudi merila iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Lovišča s posebnim namenom ustanovi Vlada na predlog ministra. Strokovne podlage za ustanovitev lovišč s posebnim namenom izdelata Zavod, pri čemer z mnenji sodelujejo lovske in naravovarstvene organizacije.

- (4) Vlada ob ustanovitvi lovišča s posebnim namenom določi tudi:
- posebne naloge takega lovišča,
 - upravljavca takega lovišča,
 - morebitne posebne režime upravljanja v lovišču ter
 - načine financiranja takega lovišča.

8. člen **(lovišče)**

(1) Lovišče je prostorsko zaokrožena zemljiška in vodna površina, ki ne sme biti manjša od 2.000 ha lovne površine ter glede na naravne ter druge pogoje v prostoru omogoča:

- smotrno in usklajeno razporeditev ter izvajanje v lovsko upravljavskem območju načrtovanih ukrepov in nalog pri upravljanju z divjadjo;
- zagotavljanje sredstev za povračilo škod od divjadi lastnikom zemljišč;
- učinkovito spremljanje in nadzor upravljanja z divjadjo.

(2) Lovišča ustanovi na predlog ministra Vlada. Strokovne podlage za ustanovitev lovišč izdelata Zavod, v sodelovanju z lovskimi in naravovarstvenimi organizacijami.

- (3) Vlada lahko spremeni meje lovišč v naslednjih primerih:
- če sekajo mejo lovsko upravljavskega območja;
 - če je to potrebno zaradi ostre umetne ločnice v lovišču, ki otežuje prehod živali;
 - če se lovna površina lovišča zmanjša in ne dosega 2.000 ha;
 - če se del lovišča vključi v lovišče s posebnim namenom in obratno;
 - v drugih primerih, ko je to potrebno zaradi sprememb pri divjadi ali v njenem življenjskem okolju.

9. člen

Lovišča in lovišča s posebnim namenom se oblikujejo ne glede na lastništvo kmetijskih zemljišč in gozdov ter upravno-administrativnih delitev ozemlja Republike Slovenije.

10. člen **(lovna in nelovna površina)**

- (1) Nelovne površine so:
1. površine, kjer je iz naravovarstvenih razlogov trajno prepovedan lov na vse vrste divjadi;
 2. površine naselij in zaselkov;
 3. javni in zasebni parki ter pokopališča;

4. vrtovi, nasadi, sadovnjaki, drevesnice in intenzivne kmetijske kulture, ograjeni z ograjo, ki ne dovoljuje prehoda zajcu ali parkljasti divjadi;
5. z ograjo obdani industrijski in drugi objekti;
6. površine vseh vrst obor, razen lovnih;
7. otroška in športna igrišča, redno obiskovana in označena sprehajališča, kopališča in podobni objekti;
8. površine, na katere dostop ni dovoljen;
9. površine vseh javnih cest, prog in druge tovrstne površine.

(2) V lovno površino se razen površin iz prejšnjega odstavka, štejejo vse površine, vključno s tistimi, na katerih je zaradi ohranitve določenih vrst divjadi začasno prepovedano loviti.

(3) Površine obor razen lovnih ne štejejo v lovno površino lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom, v katerem se obora nahaja.

(4) Lovne in nelovne površine se določijo v katastru lovsko upravljavskega območja, lovišča in lovišča s posebnim namenom.

11. člen (kataster)

(1) Kataster lovsko upravljavskih območij, lovišč in lovišč s posebnim namenom vodi Zavod.

(2) Kataster lovsko upravljavskega območja, lovišča in lovišča s posebnim namenom se uskladi z vsebinami izvedbenih prostorskih aktov.

(3) Vsebino in način vodenja katastra s podzakonskim aktom predpiše minister.

III. DEL NAČRTOVANJE UPRAVLJANJA Z DIVJADJO

12. člen (program upravljanja)

(1) Program upravljanja določa strategijo za usmerjanje razvoja populacij divjadi in ukrepanje v njihovem življenjskem okolju med posameznimi lovsko upravljavskimi območji.

(2) V programu upravljanja se za posamezne vrste divjadi opredelijo zlasti:

- osrednja življenjska območja,
- robna življenjska območja,
- biokoridorji,
- možne smeri širjenja divjadi v Sloveniji,
- usmeritve za ohranitev in varstvo divjadi,
- materialni in drugi pogoji za zagotavljanje ohranitve in varstva divjadi ter njenega življenjskega okolja po posameznih lovsko upravljavskih območjih,
- pogoji za zagotavljanje njenega sobivanja s človekom.

(3) Program upravljanja je trajna podlaga za načrtovanje po lovsko upravljavskih območjih. Program upravljanja se spreminja in dopolnjuje zaradi prilagajanja spremembam stanja v razvoju populacij divjadi in njenega življenjskega okolja.

(4) Program upravljanja je sestavni del programa razvoja gozdov.

13. člen **(načrti upravljanja z divjadjo)**

(1) Načrti upravljanja z divjadjo in ukrepanja v njenem življenjskem okolju so dolgoročni načrt lovsko upravljavskega območja, letni načrt lovsko upravljavskega območja ter letni načrt lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom. Vsebina načrtov je javna in se mora trajno hraniti.

(2) Načrte lovsko upravljavskih območij izdeluje Zavod v sodelovanju z lovskimi organizacijami, območnimi enotami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, območnimi enotami Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, lokalnimi skupnostmi in drugimi, katerih dejavnost je povezana z divjadjo in njenim okoljem.

(3) Letni načrt za posamezno lovišče in lovišče s posebnim namenom izdelujejo upravljavci.

14. člen **(dolgoročni načrt lovsko upravljavskega območja)**

(1) V dolgoročnem načrtu lovsko upravljavskega območja se določijo temeljne usmeritve za ohranitev in razvoj populacij posameznih vrst divjadi v lovsko upravljavskem območju ter načela posegov v populacije posameznih vrst divjadi z lovom.

(2) V dolgoročnem načrtu lovsko upravljavskega območja se določijo cilji, usmeritve ter ukrepi:

- za ohranitev populacij divjadi in njihovega življenjskega okolja,
- za zagotovitev naravnega ravnovesja med divjadjo in okoljem,
- za zagotovitev trajnostne rabe divjadi z lovom.

(3) Cilji in usmeritve ter ukrepi iz prejšnjega odstavka se določijo na podlagi ugotovitev o stanju populacij divjadi in njihovega okolja ter evidentiranih bioloških kazalnikov, ob upoštevanju usmeritev iz programa upravljanja ter načrtov drugih dejavnosti v prostoru.

(4) Dolgoročni načrt lovsko upravljavskega območja se izdela za obdobje desetih let in je osnova pri izdelavi prostorskih planov in za presoje pri izdaji dovoljenj za posege v prostor.

(5) Dolgoročni načrt lovsko upravljavskega območja in dolgoročni načrt gozdnogospodarskega območja se pripravita kot skupen gozdnogospodarski in lovsko upravljavski načrt območja v skladu z zakonom, ki ureja gozdove.

15. člen **(letni načrt lovsko upravljavskega območja)**

(1) V letnem načrtu lovsko upravljavskega območja se na podlagi usmeritev iz dolgoročnega načrta lovsko upravljavskega območja, izvajanja načrta v preteklih letih ter ugotovitev, zbranih na podlagi opazovanj in analiz bioloških kazalnikov določijo vrste in obseg ukrepov za ohranitev populacij vrst divjadi in naravnega ravnovesja med divjadjo in okoljem, ki jih morajo opraviti upravljavci.

(2) Letni načrt lovsko upravljavskega območja določa za celotno območje, skupine lovišč oziroma lovišč s posebnim namenom, izjemoma pa za posamezna lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom znotraj lovsko upravljavskega območja, odvzem divjadi ter načrtovana dela za vzdrževanje življenjskega okolja divjadi.

16. člen **(letni načrt lovišča in lovišča s posebnim namenom)**

(1) Letni načrt lovišča in lovišča s posebnim namenom vsebuje načrt odvzema posameznih vrst divjadi ter načrt del v življenjskem okolju divjadi.

(2) Letni načrt lovišča in lovišča s posebnim namenom mora biti usklajen z letnim načrtom lovsko upravljavskega območja.

(3) Upravljavci v sodelovanju z območnim združenjem upravljavcev in Zavodom smotrno razdelijo v letnem načrtu lovsko upravljavskega območja določene ukrepe med posamezna lovišča in lovišča s posebnim namenom.

17. člen **(postopek sprejemanja načrtov)**

(1) Minister podrobneje predpiše vsebino načrtov upravljanja z divjadjo in ukrepanja v njenem okolju, roke za sprejemanje načrtov ter način predstavitve in nadzora uresničevanja načrtov.

(2) Dolgoročni načrt lovsko upravljavskega območja sprejme minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave.

(3) Letni načrt lovsko upravljavskega območja sprejme minister.

(4) Letni načrt lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom sprejme pristojni organ upravljavca.

IV. DEL **JAVNA SLUŽBA ZA PODROČJE DIVJADI IN LOVSTVA IN DEJAVNOSTI, KI SO V** **JAVNEM INTERESU**

18. člen **(javna služba za področje divjadi)**

(1) Javna služba za področje divjadi (v nadaljevanju javna služba) so s tem zakonom določene dejavnosti, ki se v javnem interesu izvajajo zaradi ohranitve in varstva divjadi in njihovega življenjskega okolja ter se zagotavljajo s sonaravnim upravljanjem in usmerjanjem razvoja medsebojnih odnosov populacij divjadi ter njihovega okolja.

(2) Za javno službo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja področje javne gozdarske službe in določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe, kolikor ta ali drug zakon ne določata drugače.

(3) Dejavnosti javne službe iz 19. člena tega zakona opravlja Zavod, posamezne naloge pa opravljajo lovske organizacije.

(4) Vlada predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javne službe iz prejšnjega odstavka glede prostorov, opremljenosti in kadrov.

19. člen (javna služba)

Kot javna služba s področja divjadi se opravljajo naslednje naloge:

1. priprava strokovnih podlag za ohranitev in varstvo divjadi ter njenega življenjskega okolja;
2. ugotavljanje stanja in spremljanje razvoja populacij divjadi in njenega okolja ter njune medsebojne usklajenosti;
3. načrtovanje in spremljanje upravljanja z divjadjo;
4. evidentiranje in analiziranje podatkov o divjadi in njihovih habitatih ter vodenje evidenc o uplenjeni in poginuli divjadi;
5. priprava strokovnih podlag za vzdrževanje in nego življenjskega okolja divjadi;
6. strokovno usposabljanje ter naravovarstveno izobraževanje lovcev;
7. zagotavljanje izvajanja operativnih aktivnosti ter ukrepov s področja ohranjanja in varstva ter usmerjanja razvoja populacij divjadi in njihovega življenjskega okolja;
8. raziskovanje na področju divjadi in lovstva;
9. ocenjevanje škod, ki jih povzročijo zavarovane vrste sesalcev in ptic.

20. člen (naloge Zavoda)

Zavod opravlja naslednje naloge javne službe s področja divjadi:

1. zbira, obdeluje in analizira podatke in pripravlja informacije o stanju in razvoju populacij divjadi ter njihovega življenjskega okolja;
2. vodi evidence in zbirke podatkov o divjadi in njenem življenjskem okolju po loviščih, loviščih s posebnim namenom in lovsko upravljavskih območjih;
3. izdeluje strokovne podlage za program upravljanja;
4. izdeluje načrte lovsko upravljavskih območij ter druge strokovne podlage za ohranjanje in varstvo divjadi in njenega življenjskega okolja;
5. sodeluje pri izdelavi strokovnih podlag za ukrepanje na področju varstva narave;
6. pripravlja strokovne podlage za podeljevanje koncesij za upravljanje z divjadjo;
7. pripravlja metodologijo za monitoring divjadi, za vodenje evidenc, ugotavljanje bioloških kazalnikov usklajenosti divjadi z okoljem in metodologijo za ocenjevanje škode od divjadi in na divjadi;
8. ocenjuje škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst sesalcev in ptic;
9. izvaja ukrepe za zagotovitev sožitja zavarovanih vrst velikih zveri s človekom, v skladu s sprejetimi strategijami in akcijskimi načrti s področja varstva zavarovanih vrst ter naloge iz 45. in 46. člena tega zakona, ki se nanašajo na zavarovane vrste velikih zveri;
10. hrani in obdeluje podatke o površinah kmetijskih zemljišč in gozdov v loviščih oziroma loviščih s posebnim namenom, ki mu jih po uradni dolžnosti pošilja organ, pristojen za vodenje zemljiškega katastra;
11. opravlja raziskave in sodeluje pri znanstveno-raziskovalnem delu v zvezi z divjadjo in lovstvom;
12. sodeluje pri usposabljanju in naravovarstvenem osveščanju lovcev, pri pripravi programov tečajev usposabljanja in pri izpitih za lovce in lovske čuvaje oziroma čuvajke (v nadaljnjem besedilu: lovski čuvaj);
13. skrbi za popularizacijo pomena divjadi kot naravne vrednote s komuniciranjem z javnostjo;
14. izdaja in sodeluje pri izdaji strokovne literature s področja divjadi in lovstva;
15. opravlja druge naloge s tega področja v soglasju z ustanoviteljem.

21. člen **(naloge lovskih organizacij)**

(1) Upravljavci lovišč in lovišč s posebnim namenom opravljajo pod pogoji javne službe naslednje naloge s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo:

1. izvajanje načrtovanih ukrepov za varstvo divjadi in življenjskega okolja ter ukrepov za ohranjanje in izboljševanje življenjskih razmer za divjad;
2. izvajanje načrtovanega odvzema divjadi v skladu z načrti upravljanja z divjadjo ter izvajanje odstrela bolne ali poškodovane divjadi;
3. sodelovanje pri izvajanju ukrepov preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in dostavljanje poginule divjadi v veterinarski pregled;
4. vodenje predpisanih evidenc o uplenjeni in najdeni poginuli divjadi;
5. zbiranje podatkov o divjadi in njenih odnosih z življenjskim okoljem po določeni metodologiji monitoringa;
6. izvajanje načrtovanih ukrepov za preprečevanje škode od divjadi in na divjadi;
7. ocenjevanje škod od divjadi in na divjadi;
8. zagotavljanje povračila škod od divjadi lastnikom ali uporabnikom zemljišč;
9. skrb za usposabljanje lovcev;
10. komuniciranje z lastniki zemljišč in javnostjo;
11. izvajanje nadzornih nalog, ki jih opravlja lovsko čuvajska služba;
12. sodelovanje pri znanstveno-raziskovalnem delu v zvezi z divjadjo in lovstvom;
13. izvajanje praktičnega dela lovskega izpita, kadar je to potrebno;
14. izvajanje ukrepov za izboljšanje življenjskih razmer vseh vrst ptic in sesalcev v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave;
15. poseganje v populacije prosto živečih vrst ptic in sesalcev v skladu s predpisi s področja varstva zavarovanih vrst in na način lova, ki ga določa ta zakon.

(2) Upravljavci v loviščih s posebnim namenom poleg nalog iz prvega odstavka tega člena opravljajo pod pogoji javne službe še naslednje naloge:

1. podajanje predlogov in sodelovanje pri izpopolnjevanju novih metod monitoringa in oblikovanju načinov sonaravnega upravljanja z divjadjo;
2. zagotavljanje praktičnega usposabljanja s področja upravljanja populacij divjadi in lovstva;
3. ponovno naseljevanje iztrebljenih ter dodajanje redkih in ogroženih avtohtonih vrst divjadi ter vzpostavljanje primernega življenjskega okolja zanje;
4. sodelovanje pri podajanju predlogov raziskovalnih nalog in znanstveno-raziskovalnem delu v zvezi z divjadjo in lovstvom;
5. sodelovanje pri izdelavi strokovnih podlag za oblikovanje zavarovanih območij;
6. druge naloge s področja varstva narave, ki jih določi Vlada v skladu z zakonom.

(3) Lovska zveza Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zveza) opravlja naslednje naloge v javnem interesu:

1. organiziranje izpitov za lovce in lovske čuvaje na podlagi skupno pripravljenih programov z Zavodom in pedagoškimi ustanovami;
2. usposabljanje in naravovarstveno osveščanje lovcev ter komuniciranje z lastniki zemljišč in javnostjo;
3. izdajanje strokovne literature s področja divjadi in lovstva;
4. skrb za razvoj lovske kinologije;
5. sodelovanje pri znanstveno – raziskovalnem delu v zvezi z divjadjo in lovstvom;
6. izdaja lovskih izkaznic;
7. opravljanje drugih nalog javnega interesa s področja varstva narave, divjadi in lovstva, ki jih določi zakon.

(4) Območna združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom v sodelovanju z Zavodom opravljajo v javnem interesu letne preglede odstrela in izgub za presojo pravilnosti izvedenega načrta odvzema divjadi.

22. člen **(javno pooblastilo)**

Kot javno pooblastilo opravljajo posamezne naloge:

- Zavod naloge iz 2., 8., 10. in 12. točke 20. člena, prvega in tretjega odstavka 30. člena;
- upravljavci v loviščih in loviščih s posebnim namenom naloge iz 3. in 11. točke prvega odstavka 21. člena;
- Zveza naloge iz 1., 2. in 6. točke tretjega odstavka 21. člena;
- območno združenje upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom naloge iz četrtega odstavka 21. člena.

23. člen **(financiranje)**

(1) Naloge iz 20. in 21. člena se financirajo glede na njihov obseg, zahtevnost in intenzivnost, in sicer:

- naloge, ki jih v okviru javne gozdarske službe s področja divjadi in lovstva opravlja Zavod, iz proračuna Republike Slovenije;
- naloge, ki jih opravljajo upravljavci v loviščih s posebnim namenom, iz proračuna Republike Slovenije, iz dohodka od divjadi ter iz dohodka od poslovanja lovišča s posebnim namenom;
- naloge, ki jih opravljajo upravljavci v loviščih iz dohodka od divjadi ter iz dohodka od poslovanja lovišč;
- naloge, ki jih opravlja Zveza, iz prispevkov upravljavcev lovišč in drugih virov;
- naloge, ki jih opravljajo območna združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom iz prispevkov upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom v lovsko upravljavskem območju.

(2) Minister na predlog Zavoda predpiše merila za finančno ovrednotenje nalog iz 21. člena.

V. DEL **TRAJNOSTNO GOSPODARJENJE Z DIVJADJO**

24. člen **(trajnostno gospodarjenje z divjadjo)**

(1) Z divjadjo v loviščih s posebnim namenom trajnostno gospodarita Zavod oziroma javni zavod Triglavski narodni park. Vlada določi upravljavca lovišča s posebnim namenom z aktom o ustanovitvi lovišča s posebnim namenom.

(2) Z divjadjo v loviščih trajnostno gospodarijo lovске družine. Za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v lovišču se podeli koncesija in določi upravljavca na podlagi javnega razpisa.

25. člen **(koncesija in njeno trajanje)**

(1) Koncedent je Republika Slovenije, njene funkcije pa v imenu in za račun Republike Slovenije opravlja Vlada.

(2) Koncesionar je lovsko družina, ki trajnostno gospodari z divjadjo.

(3) Koncesija se podeli za določen čas, vendar najmanj za 20 let.

(4) Koncesionar ne more oddati lovišča v najem ali podnajem, lahko pa tretjim osebam odda izvedbo posameznih ukrepov in nalog.

26. člen **(prednost pri izbiri koncesionarja)**

(1) Pri podelitvi koncesije iz drugega odstavka 24. člena tega zakona se upošteva naslednji prednostni vrstni red:

1. lovsko organizacija, ki ima večje število članov, ki so lastniki kmetijskih zemljišč in gozdov na območju lovišča oziroma ki ima večje število članov s stalnim bivališčem na območju lovišča,
2. dosedanji koncesionar,
3. lovsko organizacija, ki meji na lovišče dosedanjega koncesionarja.

(2) Prednostni vrstni red iz prejšnjega odstavka lahko uveljavlja lovsko organizacija, ki ima najmanj 15 članov.

(3) Prednostni vrstni red lahko uveljavlja lovsko organizacija samo za eno lovišče.

26.a člen **(koncesijski akt)**

(1) Podlaga za podelitev koncesije za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v lovišču je koncesijski akt, ki ga izda Vlada.

(2) Koncesijski akt vsebuje:

- predmet koncesije;
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar;
- začetek in čas trajanja koncesije;
- določitev višine koncesijske dajatve;
- način in dinamiko plačevanja koncesijske dajatve;
- delež države in občine pri koncesijski dajatvi;
- nadzor koncedenta nad koncesionarjem;
- vsebino javnega razpisa;
- organ, ki pripravi in izvede javni razpis ter izbere koncesionarja;
- obliko in postopek javnega razpisa;
- vsebino koncesijske pogodbe;
- določitev organa, pooblaščenega za sklenitev koncesijske pogodbe;
- druge določbe, potrebne za izvajanje koncesije.

27. člen **(koncesijska pogodba)**

(1) Medsebojna razmerja v zvezi z izvrševanjem koncesije uredita koncedent in koncesionar s koncesijsko pogodbo.

- (2) Koncesijska pogodba vsebuje zlasti:
- predmet koncesije,
 - natančno opredelitev lovišča, za katerega je bila koncesija podeljena,
 - pričetek in čas trajanja koncesije,
 - obseg in dinamiko ukrepov v populacijah divjadi in v njihovem življenjskem okolju,
 - obseg nalog in ukrepov, ki se opravljajo v javnem interesu,
 - višino, način in dinamiko plačila za podeljeno koncesijo,
 - dolžnost koncesionarja poročati koncedentu o izvajanju koncesije,
 - dolžnost koncesionarja, da ločeno izkazuje vse poslovne dogodke, ki se nanašajo na predmet koncesije,
 - pravice in druge dolžnosti koncesionarja,
 - način nadzora izvajanja koncesijske pogodbe,
 - medsebojna razmerja v zvezi z morebitno škodo, povzročeno z izvajanjem ali neizvajanjem koncesije,
 - pogodbene sankcije za neizvajanje koncesije,
 - razmerja ob nastopu višje sile,
 - način spreminjanja in dopolnjevanja pogodbe,
 - razloge za prenehanje pogodbe,
 - obveznosti koncedenta,
 - druge pogoje, potrebne za ureditev razmerja,
 - pravno varstvo.

28. člen **(prenehanje koncesijskega razmerja)**

- (1) Razmerje med koncedentom in koncesionarjem preneha:
- s prenehanjem koncesijske pogodbe v skladu z zakonom,
 - z odvzemom koncesije,
 - z razdrtjem koncesije.

(2) Koncesijo odvzame koncedent z upravno odločbo na predlog lovske inšpekcije, če koncesionar ne izvaja koncesije skladno s pogoji koncesijske pogodbe.

(3) Koncesija se razdre le na podlagi sporazuma med koncedentom in koncesionarjem. Koncesionar opravlja koncesijo do izbora novega koncesionarja.

(4) Pogoji in način prenehanja koncesije se podrobno uredijo s koncesijsko pogodbo.

29. člen **(koncesijska dajatev)**

(1) Zavezanec za plačilo koncesijske dajatve je koncesionar.

(2) Koncesijska dajatev se plačuje letno.

(3) Osnova za izračun koncesijske dajatve je petletno povprečje letnih prihodkov od dejavnosti gospodarjenja z loviščem (prihodek od prodane divjačine in prihodek iz lovnega turizma) v zadnjih petih letih.

(4) Koncesijska dajatev za posamezno lovišče znaša najmanj 10 odstotkov od povprečnega prihodka, ki ga za posamezno lovišče za koncesijsko obdobje v skladu s prejšnjim odstavkom izračuna Zavod.

(5) 50 odstotkov koncesijske dajatve je prihodek proračuna Republike Slovenije, 50 odstotkov pa prihodek proračuna občine. Posamezna občina prejme sorazmerni del pripadajoče koncesijske dajatve glede na lovno površino lovišča, ki leži v njej.

(6) Občini nakazana sredstva iz prejšnjega odstavka se v proračunu občine izkazujejo kot namenski prejemki in porabljajo kot namenski izdatki za izvajanje ukrepov varstva in vlaganj v naravne vire. Podrobnejše pogoje, namen in način porabe teh sredstev občina uredi z odlokom.

VI. DEL OMEJITVE PRI POSEGIH V OKOLJE DIVJADI

30. člen (soglasje za posege v okolje divjadi)

(1) Za posege v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, se izdela presoja življenjskih možnosti divjadi, ki jo opravi Zavod, pri čemer z mnenji sodelujejo upravljavci lovišč in lovišč s posebnim namenom, strokovno-znanstvene in naravovarstvene ustanove, območna enota kmetijsko gozdarske zbornice in lokalne skupnosti. Če se s presojo vplivov na okolje divjadi ugotovi, da bi ti posegi bistveno poslabšali življenjske možnosti divjadi, jih je potrebno omejiti ali opustiti v celoti.

(2) Posegi iz prejšnjega odstavka so zlasti posegi, ki:

- ožijo življenjski prostor in zmanjšujejo prehranske možnosti divjadi,
- zmanjšujejo možnosti za gnezdenje, poleganje ali vzrejo mladičev,
- spreminjajo naravni življenjski ritem divjadi z vnašanjem nemira,
- preprečujejo stike med populacijami divjadi ali neposredno ogrožajo življenje divjadi.

(3) Za posege v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, izda soglasje Zavod, po predhodni pridobitvi mnenja upravljavca lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom.

(4) Minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave, s predpisom podrobneje določi merila za posege v prostor, ki bi lahko bistveno spremenili življenjske razmere divjadi.

VI. 1. Splošne usmeritve, ukrepi in omejitve pri posegih v okolje divjadi

31. člen (gozd in gozdni prostor)

(1) Območni gozdnogospodarski načrti morajo vsebovati iz dolgoročnega načrta lovsko upravljavskih območij povzeta določila o upoštevanju življenjskih zahtev divjadi pri gospodarjenju z gozdovi in določila ter obseg in lokacijo prednostnih površin za divjad. Gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot pa morajo podrobno opredeliti, kje, kaj in kako je potrebno varovati za obstoj divjadi.

(2) Pri vseh gozdnih delih je obvezno upoštevati letni življenjski ritem divjadi in življenjske zahteve divjadi ter z deli v gozd tako posegati, da bodo ta ritem in zahteve v čim manjši meri prizadeti. Prepovedana so dela v gozdu, ki bi ovirala ali preprečevala nemoten potek reprodukcije katere faze so svatovanje, poleganje, valjenje in vzreja mladičev.

(3) Gozdnih cest in vlak ni dovoljeno graditi preko rastišč, gnezdišč, območij brlogov, zimovališč in pasišč divjadi. Trase teh prometnic morajo biti najmanj 100 m oddaljene od mest v gozdu, posebej pomembnih za obstoj in prehrano divjadi.

(4) Pri sečnji in spravilu ni dovoljeno z vejami zametavati in z vlačanjem poškodovati kaluž, vodnih kalov in izvirov ter s travo poraslih površin v gozdu. V kolikor se pri gozdnih delih temu ni moč izogniti, se mora po opravljenem delu vzpostaviti prvotno stanje.

(5) Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno ohranjati plodonošno, košato in votlo drevje ter določen delež odmrlih suhih dreves različnih debelinskih stopenj.

(6) Pogozdovanje travnih površin, jas in lazov v gozdu je prepovedano, razen če je takšna sadnja predpisana z gozdno gospodarskim načrtom.

32. člen (kmetijska zemljišča)

(1) Pri rabi kmetijskih zemljišč se upoštevajo usmeritve iz načrtov za upravljanje z divjadjo.

(2) Fitosanitarna sredstva za varstvo kmetijskih kultur se smejo uporabljati samo v skladu s predpisi o uporabi teh sredstev in na način, ki divjad najmanj ogroža.

(3) Če se z uporabo fitosanitarnih sredstev povzroči pogin ali obolelost divjadi, je povzročitelj za povzročeno škodo odgovoren po splošnih predpisih o odškodninski odgovornosti.

(4) Pri opravljanju kmetijskih del, zlasti s stroji, ki ogrožajo divjad, je potrebno obvezno uporabljati preventivna sredstva in načine dela za preprečevanje oziroma omejevanje izgub divjadi na leglih in gnezdih. Republika Slovenija subvencionira nabavo teh sredstev, lastniki in drugi upravljavci zemljišč pa so sredstva dolžni uporabljati.

(5) Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih je prepovedano v času gnezdenja ptic in poleganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.

(6) V kmetijski krajini si mora lastnik zemljišča oziroma izvajalec del prizadevati za ohranjanje oziroma novo osnovanje skupin drevja in grmovja tako, da pusti najmanj eno desetino površine v prvotni zarasti.

33. člen (regulacije vodotokov in osuševanja)

(1) Pri urejanju vodotokov je treba ohranjati posamezne odseke stare struge ter rastoče drevje in grmovje na njihovih bregovih oziroma s saditvijo drevesnih in grmovnih vrst zagotoviti nepretrgano zarast vsaj enega od obeh bregov struge.

(2) Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.

(3) Pri osuševanju zemljišč je treba najmanj petino površine ohraniti v prvotnem stanju.

(4) V času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, je prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

(5) Vodna korita oziroma odprta vodna zajetja, razen vodnih zajetij pitne vode za oskrbo prebivalstva, ki so obdana s strmimi stenami, morajo imeti na primernih mestih urejene izhode za divjad.

34. člen **(načrtovanje in gradnja prometnic)**

(1) Pri gradnji z ograjami zavarovanih prometnic je treba zagotoviti prehode za divjad na krajih, kjer so že od nekdaj potekale stečine in naravni prehodi posameznih vrst divjadi. Kraje prehodov ugotovi Zavod v sodelovanju s strokovnimi službami za varstvo narave, znanstvenimi ustanovami in lovskimi organizacijami.

(2) Projekt izgradnje prometnice ne sme biti potrjen oziroma gradbeno dovoljenje ne sme biti izdano, dokler niso zagotovljene strokovne rešitve prehodov divjadi iz prejšnjega odstavka.

35. člen **(varstvo divjadi pred nepotrebnim vznemirjanjem)**

(1) Prepovedano je divjad vznemirjati v mirnih conah, na rastiščih, gnezdiščih, polegališčih, brlogih, zimovališčih, pasiščih v gozdu in krmiščih ali jo zalezovati v neugodnih vremenskih razmerah (poplave, hud mraz, zmrzal, visok sneg). Izjeme lahko dovoli minister zaradi znanstveno-raziskovalnih, izobraževalnih in podobnih potreb.

(2) Poleti z napravami za letenje niso dovoljeni izven za ta namen odrejenih območij, ki jih določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave in ministrom, pristojnim za promet.

(3) Psov ni dovoljeno brez nadzorstva spuščati v prosto naravo. Lastnik je odgovoren za škodo, ki jo njegova žival prizadene divjadi.

36. člen **(posebni ukrepi za varstvo divjadi)**

(1) Za ohranitev populacij določene vrste divjadi lahko minister predpiše posebne začasne ukrepe za varstvo divjadi oziroma določi območja mirnih con, habitatov in biokoridorjev na površinah, ki so pomembne zaradi:

- ohranitve in nemotenega razvoja populacij ogroženih vrst divjadi;
- povezave med posameznimi populacijami določenih vrst divjadi oziroma vzdrževanja njihove genske raznolikosti;

(2) Posebni ukrepi za varstvo divjadi so:

- prepoved določenega načina gibanja ali vožnje na določenem območju;
- določitev posebnih ukrepov pri posegih v okolje.

(3) Strokovne podlage za določitev posebnih začasnih ukrepov iz prvega odstavka izdelata Zavod v sodelovanju z upravljavci ter strokovnimi in znanstvenimi ustanovami s področja kmetijstva, gozdarstva in varstva narave.

(4) S posebnim ukrepom iz prvega odstavka se določijo omejitve in usmeritve pri lovu divjadi, rabi zemljišč in prostem gibanju ljudi v teh območjih ter čas trajanja posebnega ukrepa, ki ne sme biti daljši od dveh let.

(5) Lastnik oziroma lastnica (v nadaljnjem besedilu: lastnik), zakupnik oziroma zakupnica (v nadaljnjem besedilu: zakupnik) ali drug oziroma druga uporabnik oziroma uporabnica (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) zemljišča, ki mu je s predpisanimi ukrepi iz prvega odstavka pri gospodarskem izkoriščanju zemljišča povzročena škoda, ki presega splošne naravovarstvene omejitve, ima pravico do odškodnine po predpisih o razlastitvi nepremičnin.

37. člen (ekocelice)

(1) V načrtu za upravljanje z divjadjo se zaradi ohranitve zlasti divjadi in ogroženih prosto živečih vrst sesalcev in ptic predvidijo kraji in ukrepi za vzdrževanje in vzpostavljanje ekocelic.

(2) Upravljavec je dolžan v skladu z načrtom lovsko upravljavskega območja vzpostaviti ekocelice na lastnih zemljiščih, v soglasju z lastnikom oziroma uporabnikom pa tudi na drugih zemljiščih.

VII. DEL DOLOČITEV DIVJADI IN NAČIN TRAJNOSTNEGA GOSPODARJENJA Z DIVJADJO

38. člen (določitev divjadi)

Vlada s predpisom določi vrste prosto živečih sesalcev in ptic, ki se lovijo in so divjad ter njihove lovne dobe.

39. člen (dela v življenjskem okolju divjadi)

Lovske organizacije so dolžne v skladu z načrti za trajnostno gospodarjenje z divjadjo zagotoviti:

- vzdrževanje in izboljševanje prehranskih in drugih življenjskih možnosti za divjad;
- urejanje vodnih virov in kaluž;
- krmljenje divjadi;
- dodajanje in naseljevanje divjadi;
- postavitve lovskih objektov ter
- druga dela, s katerimi se zagotavljajo ugodne razmere za razvoj populacij divjadi.

40. člen (naseljevanje in doseljevanje divjadi v naravo)

Ponovno naseljevanje domorodnih vrst divjadi ter naseljevanje in doseljevanje domorodnih ali tujerodnih vrst divjadi se izvaja na osnovi načrtov lovsko upravljalskih območij ter v skladu s predpisi s področja veterinarstva in ohranjanja narave.

41. člen (krmljenje divjadi)

(1) Krmljenje divjadi je dovoljeno le za tiste vrste divjadi in na lokacijah, predvidenih z načrti lovsko upravljavskih območij.

(2) Mrhovišča za krmljenje medveda je dovoljeno postaviti le na lokacijah predvidenih z načrti lovsko upravljavskih območij in drugih potrjenih dokumentov, ki opredeljujejo upravljanje s to vrsto divjadi.

42. člen (izredni poseg v populacije divjadi)

- (1) Izredni poseg se izvede v naslednjih primerih:
- da se prepreči resno škodo zlasti na posevkih, živini, gozdovih, ribištvu in vodi ter drugih vrstah premoženja;
 - zaradi zdravja ljudi in javne varnosti ali zaradi drugih nujnih razlogov prevladovanja javnih koristi, ki je lahko tudi socialne ali gospodarske narave in zaradi koristnih posledic bistvenega pomena za okolje;
 - zaradi raziskovanj in izobraževanj zaradi doseljavanja in ponovnega naseljevanja teh vrst.

(2) Minister dovoli poseg v populacije iz prejšnjega odstavka in določi pogoje in način poseganja.

(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena lahko lovski inšpektor pri taki poškodbi ali utemeljenem sumu na bolezen, zaradi katere osebek ni sposoben preživeti v naravnem okolju, za ta osebek dovoli izredni poseg v populacije divjadi in določi pogoje ter način posega.

(4) Ne glede na določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena lahko upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom glede na okoliščine izvede izredni poseg v populacijo divjadi ob taki poškodbi ali utemeljenem sumu na bolezen, zaradi katere osebek ni sposoben preživeti v naravnem okolju. O tem takoj po izrednem posegu obvesti lovskega inšpektorja.

(5) Kadar se dovoli ali izvede izredni poseg v populacijo divjadi zaradi utemeljenega suma na bolezen, mora o tem lovski inšpektor v primeru iz tretjega odstavka tega člena oziroma upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom v primeru iz četrtega odstavka tega člena obvestiti uradnega veterinarja.

43. člen (opravljanje lova)

(1) Divjad se lovi v skladu z določbami tega zakona, načeli lovske pravičnosti, z vrsti divjadi primernim lovskim orožjem in izstrelkom ter na način, ki ne sme:

- ogrožati življenja ali zdravja ljudi;
- divjadi pretirano vznemirjati ali izpostavljati nepotrebemu trpljenju;
- povzročati škode lastnikom zemljišč.

(2) Minister predpiše vrste, moč lovskega orožja ter minimalno moč izstrelkov, s katerimi je dovoljeno loviti posamezne vrste divjadi in način zasledovanja ranjene ali zastreljene živali s psom krvoslednikom.

(3) S predpisom iz 38. člena tega zakona se določijo tudi vrste divjadi, ki se lahko lovijo s pastmi, ki omogočajo selektiven lov in niso pasti stopalke.

(4) Pri lovu se smejo uporabljati samo lovski psi. Pri lovu na malo poljsko divjad je obvezno uporabljati vsaj enega lovskega psa.

(5) Odlov divjadi je dovoljen v znanstveno-raziskovalne in druge namene v širšem javnem interesu, na podlagi dovoljenja in pod pogoji, ki jih določi minister.

(6) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka ni potrebno za odlov divjadi, ki je zašla v ograjene nelovne površine.

43.a člen (polhanje in sokolarjenje)

(1) Polhanje je način lova, za katerega ni potreben lovski izpit, potrebna pa je polharska dovolilnica.

(2) Polharsko dovolilnico na obrazcu, ki ga predpiše minister, lahko izda posamezniku upravljavec, za svoje člane pa tudi registrirano polharsko društvo oziroma zveza društev, ki si pridobi dovolilnice od upravljavca.

(3) Izpolnjeno polharsko dovolilnico mora posameznik ali društvo oziroma zveza društev iz prejšnjega odstavka vrniti upravljavcu do 31. decembra tekočega leta.

(4) Sokolari se lahko samo z domorodnimi vrstami ptic ujed.

(5) Sokolarjenje je dovoljeno samo osebam, ki imajo opravljen lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico z dovoljenjem za sokolarjenje. Kdor nima lovskega izpita, sme sokolariti le v spremstvu osebe, ki ima lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico z dovoljenjem za sokolarjenje.

(6) Pogoja za pridobitev dovoljenja za sokolarjenje sta opravljen lovski izpit in uspešno opravljeno sokolarsko izobraževanje. Spričevalo o uspešno opravljenem sokolarskem izobraževanju se izda na obrazcu, ki ga predpiše minister. Dovoljenje za sokolarjenje je sestavni del lovske izkaznice, ki jo izda Zveza. Pogoje, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci sokolarskega izobraževanja, ter program in izvedbo sokolarskega izobraževanja predpiše minister.

(7) Podrobnejše pogoje za sokolarjenje določi Vlada s predpisom.

44. člen (prepovedi pri opravljanju lova)

(1) Prepovedano je:

1. loviti divjad v nasprotju z 38. členom in v nasprotju s pogoji iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 42. člena tega zakona;
2. loviti divjad na površinah, ki so izločene z lovne površine lovišča, razen dejanj evidentiranja izgub v skladu s 46. členom tega zakona in ob izrednih posegih v populacije divjadi iz 42. člena tega zakona;
3. uporabljati lovsko orožje na skupinskih lovih bližje kot 50 m od naselij in zaselkov;
4. graditi lovske objekte za izvajanje lova in krmljenje divjadi bližje kot 100 m od meja med posameznimi lovišči ali lovišči s posebnim namenom;

5. loviti divjad na ograjenih nelovnih površinah brez pisnega dovoljenja lastnika oziroma upravljavca;
6. nastavljeni divjadi strupene vabe;
7. nastavljeni divjadi, razen v primerih določenih s tem zakonom, pasti, zanke, mreže ali limanice;
8. uporabljati pri lovu na divjad umetne vire svetlobe;
9. uporabljati pri lovu orožje in naboje manjše moči, kot je predpisano;
10. uporabljati pri lovu kratkocevno strelno orožje, razen za usmrtilni strel ranjene, bolne ali onemogle divjadi in za obrambo pri iskanju obstreljene nevarne divjadi;
11. uporabljati pri lovu, razen pri odlovu žive divjadi, orožje na zračni ali plinski pritisk in avtomatsko orožje;
12. uporabljati pri lovu polavtomatsko orožje, katerega nabojnik je mogoče napolniti z več kot dvema nabojema;
13. uporabljati pri lovu v prosti naravi ali v lovnih oborah, lok ali lokostrel;
14. uporabljati pri lovu elektronske avdio pripomočke za posnemanje glasov divjadi, razen običajnih vabil in klicev, za vabljenje divjadi;
15. uporabljati za vabo žive vabnike;
16. loviti divjad iz motornih ali zračnih vozil, železnic, žičnic ali motornih čolnov in drugih prevoznih sredstev;
17. loviti divjad ponoči, razen divjega prašiča, zveri ter polha;
18. loviti divjad v primerih, ko je snežna odeja višja kot 40 cm ali poledenela;
19. loviti divjad ob poplavih;
20. odstreliti parkljasto divjad v sezoni krmljenja v krogu s polmerom 200 m od krmišča, razen na privabljalnih krmiščih, namenjenih lovu divjadi;
21. uporabljati na tekmovanjih ali vajah v streljanju za tarčo žive živali;
22. uporabljati pri učenju lovskega psa živo žival tako, da je med njima mogoč neposreden stik in lahko drug drugega poškodujeta;
23. streljati v gnezda v vseh letnih časih;
24. uporabljati pasti stopalke in pasti, ki ne omogočajo selektivnega lova;
25. loviti divjad v drugih primerih, če tako določa zakon.

(2) Minister lahko zaradi spoštovanja ratificiranih mednarodnih pogodb ter v drugih utemeljenih primerih predpiše dodatne prepovedi pri lovu.

(3) Minister lahko z odločbo, izdano v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave, na določenem kraju in za določen čas izjemoma odpravi posamezne prepovedi iz prvega odstavka tega člena, če je to potrebno za znanstveno-raziskovalne namene oziroma v drugih posebej utemeljenih primerih.

VII.1. Kontrola in evidenca odstrela in izgub divjadi

45. člen

(ukrepi ob odstrelu divjadi, najdbi poginule divjadi in poseganju v populacije ali najdbah zavarovanih vrst velikih zveri)

(1) Odstreljene velike zveri in parkljasto divjad je potrebno opremiti s posebno oznako v skladu z veterinarskimi predpisi.

(2) Upravljavec je dolžan poskrbeti, da pooblaščen predstavnik oziroma predstavnica (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) Zavoda še pred izkoženjem opravi ogled vsakega odvzetega medveda, volka ali risa, opravi vse predpisane meritve, odvzame potrebne vzorce in ugotovi, ali je bil odvzem opravljen v skladu z izdanimi dovoljenji. Upravljavec mora o odvzemu najpozneje v 24 urah obvestiti območno združenje

upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom, ki mora o odvzemu čimprej obvestiti vse druge upravičence za lov v lovsko upravljavskem območju.

(3) Policija, upravljavci cest in veterinarsko higienska služba morajo o trku divjadi z vozili v prometu in o najdbi ranjene ali poginule divjadi na cestišču pred odstranitvijo divjadi obvestiti Regijski center za obveščanje, ki o tem obvesti upravljavca lovišča. Predstavniki upravljavca ima pred odstranitvijo poginule divjadi na cestišču pravico do pridobitve vseh tistih delov poginule divjadi, ki jih potrebuje za evidentiranje izgub.

(4) Pooblaščen predstavniki upravljavca si mora poginulo divjad in zavarovane velike zveri po obvestilu o najdbi čimprej ogledati, poskušati ugotoviti vzrok smrti in ukrepati v skladu s četrtem odstavkom 46. člena.

(5) Minister predpiše način, vrsto in obliko označevanja divjadi po odstreli.

46. člen **(evidentiranje odstrela in izgub divjadi ter zavarovanih vrst velikih zveri)**

(1) Odstreljene velike zveri in parkljasto divjad je potrebno dostaviti na mesto za prevzem divjadi v skladu z veterinarskimi predpisi.

(2) Upravljavci mora za vso odstreljeno in najdeno poginulo divjad opraviti izmero predpisanih podatkov, vpisati podatke v evidenčno knjigo odstrela in izgub. Za trofeje, ki jih ni moč posredovati komisiji lovsko upravljavskega območja, se izda tudi trofejni list.

(3) Upravljavci morajo zaradi ugotavljanja stanja in razvojnih trendov populacij vrst divjadi v rokih, določenih z letnimi načrti lovsko upravljavskih območij, posredovati komisiji lovsko upravljavskega območja trofejne liste in materialne dokaze o opravljenem odstreli in izgubah.

(4) Minister na predlog Zavoda in Zveze predpiše podrobnejša navodila za evidentiranje odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju.

47. člen **(kontrola prometa z divjadjo)**

(1) Odstreljena oziroma najdena poginula divjad ali njeni deli, namenjeni prometu, morajo biti opremljeni z izvornim spričevalom, ki ga izda upravljavci.

(2) Upravljavci mora prevzemniku oziroma kupcu odstreljene ali najdene divjadi ob prevzemu izročiti original izvornega spričevala, kopijo pa mora hraniti.

(3) Minister lahko določi omejitve pri izvozu trofej.

(4) Preparatori oziroma preparatorke (v nadaljnjem besedilu: preparatori) mora voditi evidenco o vseh v delo sprejetih osebnih divjadi, njihovih delih oziroma trofejah ter jih sme prevzeti v obdelavo le skupaj z izvornim spričevalom. Izvorno spričevalo mora preparator hraniti pri sebi do izročitve preparata.

(5) Minister predpiše vsebino in obliko izvornega spričevala in evidence, ki jo morajo voditi preparatorji.

VIII. DEL DIVJAD V UJETNIŠTVU IN V OBORAH

48. člen **(najdba žive divjadi)**

(1) Prepovedano je dotikanje, prenašanje ali prilaščanje najdenih osebkov vseh vrst divjadi ter razdiranje gnezd in pobiranje jajc pernate divjadi, razen v primerih, ko se jih lahko s prenosom na bližnje varno mesto v naravnem okolju zavaruje pred uničenjem.

(2) Najditelj je dolžan čimprej prijaviti upravljavcu vsak primer najdbe onemogle ali poškodovane divjadi, ogroženega mladiča ali gnezda.

(3) Minister v soglasju z ministrom za varstvo narave lahko dovoli izjeme od prepovedi iz prvega odstavka tega člena, če je to potrebno za vzrejo, raziskovalne in vzgojne namene ter v drugih utemeljenih primerih.

49. člen **(divjad v ujetništvu)**

(1) Divjadi ni dovoljeno zadrževati v ujetništvu brez dovoljenja.

(2) Minister, pristojen za varstvo narave, v soglasju z ministrom, pristojnim za divjad in lovstvo, dovoli zadrževanje divjadi v ujetništvu, če se divjad zadržuje v ujetništvu z namenom, da se prikaže javnosti v živalskem vrtu, v skladu s predpisom, ki ureja živalske vrtove.

(3) Če so zagotovljene predpisane bivalne razmere in oskrba lahko minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave, izjemoma dovoli zadržanje divjadi v ujetništvu v času zdravljenja, rehabilitacije divjadi ter v drugih primerih, ko je to potrebno zaradi varstva divjadi.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka je v skladu z načrti za upravljanje z divjadjo dovoljeno zadrževanje male poljske divjadi v ujetništvu z namenom vzreje za doseljevanje v naravo. Vrste male poljske divjadi, bivalne razmere in način oskrbe pri njihovi vzreji predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo narave.

50. člen **(divjad v oborah)**

(1) Glede na velikost in namen se obore za divjad delijo na:

- obore za rejo divjadi, ki merijo najmanj 0,5 ha in največ 30 ha;
- obore s posebnim namenom, s površino manjšo od 30 ha, ki so namenjene preučevanju, karanteni in vzreji divjadi za izpuščanje v prosto naravo in podobno;
- lovne obore, ki so razglašene za gozd s posebnim namenom in pri katerih je poudarjena lovna funkcija, ter merijo najmanj 200 ha.

(2) Za postavitve vseh obor iz prejšnjega odstavka je treba pridobiti dovoljenje v skladu s predpisi o varstvu okolja in urejanju prostora.

(3) Reja divjadi v oborah se izvaja v skladu s predpisi o živinoreji in veterini.

(4) Obore za rejo divjadi in obore s posebnim namenom so izločene iz lovne površine ter zanje ne veljajo določbe tega zakona glede načrtovanja in upravljanja z divjadjo. Lovne obore so posebna enota v lovišču s posebnim namenom ter se upravljanje z divjadjo v njih načrtuje ločeno.

(5) V oborah ni dovoljeno zadrževati tistih tujerodnih vrst divjadi, ki bi lahko v primeru pobega iz obore spremenile genski sklad populacij domorodnih vrst divjadi.

(6) Pred izpustom v oboro mora divjad prebiti določen čas v karanteni pod veterinarskim nadzorom. Zdravstveno stanje divjadi v obori je potrebno ugotavljati najmanj enkrat letno. O poginu divjadi v obori mora lastnik oziroma lastnica (v nadaljnjem besedilu: lastnik) oziroma imetnik oziroma imetnica (v nadaljnjem besedilu: imetnik) obore takoj obvestiti pristojno veterinarsko službo.

(7) Lastnik oziroma imetnik obore je dolžan nadzorovati in vzdrževati ograjo obore tako, da preprečuje prehod oziroma pobeg divjadi iz obore v naravo. Za škodo, ki jo povzroči iz obore pobegla divjad, je odgovoren lastnik oziroma imetnik obore ne glede na krivdo.

(8) O pobegu divjadi iz obore mora lastnik oziroma imetnik obore takoj obvestiti Zavod, lovsko inšpekcijo in upravljavce lovišč in lovišč s posebnim namenom. Lastnik oziroma imetnik obore mora pobeglo divjadi ujeti v osmih dneh od dneva, ko je bil pobeg ugotovljen, sicer se pobegla divjad šteje za prosto živečo divjad. O nadaljnjem ravnanju s pobeglo divjadjo odloča Zavod v skladu s strokovnimi usmeritvami iz načrtov lovsko upravljavskih območij in v dogovoru z upravljavci ter lovsko inšpekcijo.

IX. DEL PREPREČEVANJE IN POVRAČILO ŠKODE OD IN NA DIVJADI

51. člen (splošne določbe)

Glede povzročitve in odgovornosti za škodo se uporabljajo določbe obligacijskega zakona, v kolikor ta zakon ne določa drugače.

52. člen (opredelitev škode)

(1) Škoda na zdravju ljudi je tista, ki jo divjad povzroči neposredno zdravju človeka in je vsa nepremoženjska škoda, ki je nastala oškodovancu zaradi delovanja divjadi.

(2) Škoda na premoženju je škoda, ki jo divjad povzroči s poškodovanjem, uničenjem ali zmanjšanjem vrednosti premoženjskih in nepremičnih stvari fizičnih in pravnih oseb (škoda na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, domačih živalih, gospodarskih in drugih objektih ipd).

(3) Za škodo, ki jo je povzročila divjad v gozdu, ne šteje poškodovanje ali uničenje nasada rastišču neprimerne drevesne vrste, katere vnos mladja ni bil skluden z gozdno gojitvenim načrtom ali objedanje mladja v sestojih, ki niso v obdobju pomlajevanja.

(4) Za škodo, ki jo je povzročila divjad na domači živali, šteje zmanjšanje ali izguba vrednosti poškodovane ali pokončane domače živali.

(5) Škoda povzročena z izvajanjem lova je vsaka škoda, ki so jo pri izvrševanju lova povzročili lovci, gonjači ali drugi udeleženci lova in lovski psi.

(6) Škoda na divjadi je premoženjska in ekološka škoda, povzročena z neposrednim protipravnim uničenjem, poškodovanjem ali prilastitvijo divjadi, njenih legel in gnezd ali povzročena posredno s protipravnimi posegi v prostor, ki spreminja, krči ali uničuje habitate, naravne prehode (biokoridorje) in druge za obstoj divjadi pomembne dejavnike.

(7) Vlada predpiše natančnejše kriterije za opredelitev vrst škod iz predhodnih odstavkov tega člena ter metode in merila za ugotavljanje njihove višine.

53. člen **(preprečevanje škode)**

(1) Fizična ali pravna oseba, ki ji divjad lahko povzroči škodo, mora na primeren način kot dober gospodar narediti vse potrebno, da obvaruje svoje premoženje pred nastankom škode.

(2) Imetniki kmetijskih in gozdnih zemljišč na katerem je lovišče, so dolžni uporabljati ustrezna zaščitna sredstva, ki jim jih preskrbi upravljavec lovišča in izvajati druge predpisane ukrepe za preprečevanje škode po divjadi.

(3) Če nastanka škode ni mogoče preprečiti na način iz prvega in drugega odstavka tega člena, lahko oškodovanec oziroma oškodovanka od upravljavca lovišča zahteva izvedbo ustreznih ukrepov za preprečitev nadaljnje škode. Minister predpiše vrste ukrepov in način zagotovitve sredstev za izvedbo ukrepov.

(4) Lastnik, zakupnik ali drug uporabnik zemljišča, ki ne dovoli upravljavcu lovišča ali lovišča s posebnim namenom, zavarovanja zemljišča, ga pri tem ovira ali odstrani sredstva oziroma ovire za preprečevanje škode, ne dovoli oziroma preprečuje izvajanje lova, namerno poškoduje ali odstrani lovske objekte oziroma ne ravna v skladu s prejšnjimi odstavki tega člena, nima pravice do povrnitve škode, ki jo povzroči divjad na teh površinah.

(5) Upravljavec lovišča ali lovišča s posebnim namenom je dolžan obvestiti upravljavca javne ceste, ki vodi skozi lovišče, o krajih stalnih prehodov divjadi čez cesto zaradi postavitve ustreznega prometnega znaka.

(6) Minister na predlog Zavoda predpiše minimalne pogoje ustrezne zaščite posameznih nelovnih površin.

54. člen **(odgovornost za škodo od divjadi in zavarovanih vrst prostoživečih sesalcev in ptic)**

(1) Republika Slovenija ni odgovorna za škodo, ki jo povzroči divjad, razen v primerih, določenih s tem zakonom.

(2) Za škodo, ki jo povzroči divjad iz 38. člena tega zakona v lovišču ali v lovišču s posebnim namenom na kmetijskih in gozdnih kulturah, odgovarja upravljavec ne glede na krivdo (objektivna odgovornost).

(3) Za škodo, ki jo povzroči jelenjad ali divji prašiči v obmejnih loviščih ali loviščih s posebnim namenom na kmetijskih in gozdnih kulturah, odgovarja upravljavec. Za škodo, ki presega 50 odstotkov letnega prihodka od prodane divjačine v primeru, da je upravljavec izpolnil letni načrt lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom, odgovarja Republika

Slovenija. Potrebna sredstva za plačilo teh škod zagotavlja ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo.

(4) Za škodo, ki je nastala na nelovnih površinah iz 10. člena tega zakona od divjadi ali zaradi lova, je odgovoren upravljavec, če je nastala po njegovi krivdi (krivdna odgovornost), sicer pa Republika Slovenija.

(5) Za škodo, ki jo povzročijo zavarovane vrste prostoživečih sesalcev in ptic, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja ohranjanje narave, odgovarja Republika Slovenija, ne glede na krivdo (objektivna odgovornost).

(6) Za škodo na divjadi, povzročeno na način iz šestega odstavka 52. člena tega zakona, je odgovoren tisti, ki je ravnal namenoma ali iz malomarnosti (krivdna odgovornost).

(7) Za škodo na divjadi in na vozilu, ki jo povzroči trk divjadi in premikajočega se vozila odgovarja:

- voznik vozila, kolikor se ugotovi, da ni vozil v skladu s predpisi,
- upravljavec lovišča, kolikor se ugotovi, da je škoda nastala zaradi dejanj upravljavca,
- upravljavec za škodo na divjadi in voznik za škodo na vozilu, kolikor sta oba storila vse potrebno, da do škode ne bi prišlo.

(8) Za škodo, povzročeno z izvrševanjem lova s strelnim orožjem, odgovarja upravljavec, ne glede na krivdo (objektivna odgovornost). Za ostalo škodo nastalo pri izvrševanju lova in upravljanja z loviščem ali loviščem s posebnim namenom, ima oškodovanec pravico neposredno uveljavljati škodo od povzročitelja. Za izplačano odškodnino veljajo določila o odgovornosti delodajalcev po obligacijskem zakonu.

55. člen **(višina odškodnine)**

(1) Oškodovanec je upravičen do odškodnine za škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah, povzročeno od divjadi:

- za škodo na kmetijski kulturi, nastalo v času, ko te kulture ni mogoče nadomestiti z drugo, v vrednosti za območje in kulturo doseženega pridelka, obračunanega po tržni odkupni ceni iz preteklega leta, ki ga objavi Statistični urad Republike Slovenije z revalorizacijo v višini letne inflacije;
- za škodo na kmetijski kulturi, nastalo v času, ko je uničeno kulturo še v istem letu mogoče nadomestiti z drugo, v višini vseh stroškov dela in sredstev, potrebnih za osnovanje nove kulture in razliko v vrednosti pridelka med uničeno in novo kulturo;
- za pokončano domačo žival v višini cene enakovredne domače živali, povečano za stroške zaradi nakupa živali;
- za poškodovano domačo žival v višini stroškov zdravljenja, povečano za višino izgube zaradi izpada ali odloga vzrejnega cilja;
- za ostale vrste škode, ki jih ureja ta zakon, v višini, ki jo oceni izvedenec z ustreznega področja.

(2) Višina odškodnine na divjadi s protipravnim lovom se določi po ceniku, ki ga predpiše minister.

56. člen **(uveljavljanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah od upravljavca)**

(1) Oškodovanec je dolžan škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah v treh dneh od dneva, ko je škodo opazil, pisno prijaviti pooblaščenцу upravljavca, katerega osebne podatke in naslov do 31. 12. tekočega leta upravljavec javno objavi na krajevno običajen način.

(2) Če se oškodovanec in pooblaščenec upravljavca v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi oglada ne sporazumeta o višini odškodnine, pošlje oškodovanec pisno prijavo škode komisiji, ki jo za lovsko upravljavsko območje imenuje minister za dobo petih let.

(3) Komisijo za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah, sestavljajo predsednik oziroma predsednica (v nadaljnjem besedilu: predsednik) ali njegov namestnik oziroma njegova namestnica (v nadaljnjem besedilu: namestnik), ter dva člana oziroma dve članici (v nadaljnjem besedilu: član) ali njuna oziroma njuni namestnika oziroma namestnici. En član komisije in njegov namestnik sta usposobljena za kmetijsko stroko, drugi član komisije in njegov namestnik pa za gozdarsko in lovsko stroko. Komisija zaseda v tričlanski sestavi in odloča z večino glasov. V delu komisije sodeluje tudi lovski inšpektor oziroma inšpektorica (v nadaljnjem besedilu: lovski inšpektor) brez pravice glasovanja.

(4) Na podlagi ocene komisije, ki mora opraviti ogled najpozneje v petnajstih dneh od prijave, poizkusita oškodovanec in upravljavec skleniti sporazum o plačilu odškodnine.

(5) Oškodovanec ali upravljavec, ki se ne strinja z odločitvijo komisije, lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče. Tožbo morata vložiti najkasneje v treh letih od dneva, ko je škoda nastala. Sodišče tožbo zavrže, če oškodovanec ni vložil pisne prijave v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

57. člen **(uveljavljanje ostalih škod od upravljavca)**

Za ostale vrste škod veljajo splošni predpisi o uveljavljanju odškodninskih zahtevkov.

58. člen **(uveljavljanje škode od Republike Slovenije)**

(1) Škodo, za katero je odgovorna Republika Slovenija, prijavi oškodovanec v roku treh dni s pisno prijavo pooblaščenцу, ki ga minister določi z odločbo.

(2) Če se oškodovanec in pooblaščenec v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi oglada ne sporazumeta o višini odškodnine, pošlje oškodovanec pisno prijavo škode ministrstvu, pristojnemu za divjad in lovstvo.

(3) Oškodovanec, ki se ne strinja z odločitvijo ministrstva, pristojnega za divjad in lovstvo, lahko s tožbo zahteva, da o odškodnini odloči pristojno sodišče. Tožbo mora vložiti najkasneje v treh letih od dneva, ko je škoda nastala. Sodišče tožbo zavrže, če oškodovanec ni vložil pisne prijave v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

59. člen **(črtan)**

60. člen

(pravica udeleževanja v lovu)

(1) Pravico udeleževanja v lovu ima državljan oziroma državljanica Republike Slovenije ali tuji državljan oziroma tuja državljanica s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: lovec oziroma lovka), ki ima opravljen lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico ali je zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom. Kdor nima lovskega izpita, sme loviti le v spremstvu osebe, ki ima lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico ali je zaposlen oziroma zaposlena v lovišču s posebnim namenom.

(2) Lovec se lahko udeležuje v lovu pod pogoji, ki so določeni s tem zakonom.

(3) Tuji državljanji oziroma tuje državljanke, ki nimajo stalnega bivališča v Republiki Sloveniji, lahko lovijo kot lovski gosti oziroma gostje, ki si pravico udeleževanja v lovu pridobijo od upravljavca. Lovskim gostom mora upravljavec zagotoviti strokovno spremstvo.

(4) Za kršitev določil tega zakona, ki jih pri lovu storijo osebe iz prejšnjega odstavka, je poleg teh oseb odgovoren upravljavec, pri katerem se lovsko udeležujejo.

61. člen

(lovski izpit)

(1) Opravljanje lovskih izpitov organizira Zveza. Lovski izpit opravljajo kandidati oziroma kandidatke (v nadaljnjem besedilu: kandidat) pred izpitnimi komisijami, ki jih imenuje minister.

(2) Kandidati za lovski izpit so lovski pripravniki oziroma lovske pripravnice, ki so pod vodstvom mentorja oziroma mentorice v lovišču ali v lovišču s posebnim namenom opravili pripravniško dobo v trajanju najmanj enega leta ter obiskovali tečaj usposabljanja, za katerega so program skupaj pripravili Zveza, Zavod in pedagoške ustanove. Lovski pripravnik oziroma lovska pripravnica ima pravico do orožne listine v skladu s predpisi o orožju.

(3) Lovski izpit obsega praktični in teoretični del ter je javen. Pogoj za opravljanje teoretičnega dela je uspešno opravljeni praktični del izpita.

(4) V primeru, da kandidat lovskega izpita prvič ne opravi, ga lahko ponavlja še dvakrat. Med posameznim opravljanjem izpita mora preteči najmanj šest mesecev.

(5) O uspešno opravljenem lovskem izpitu izda izpitna komisija kandidatu spričevalo o opravljenem lovskem izpitu na obrazcu, ki ga izda minister. Spričevalo o opravljenem lovskem izpitu je dokument, ki dokazuje upravičenost do pridobitve lovske izkaznice.

(6) Osebam, ki so na srednji gozdarski šoli ali na visoki strokovni šoli oziroma univerzi uspešno opravile izpit s področja biologija in ekologija prosto živečih živali, patologija divjadi ali lovstvo, ni potrebno opravljati teoretičnega dela lovskega izpita, morajo pa opraviti praktični del izpita v lovišču oziroma lovišču s posebnim namenom v trajanju najmanj šest mesecev in preizkus znanja o ravnanju z orožjem v skladu s predpisi o orožju. Na podlagi potrdila o opravljenem izpitu iz navedenih področij, potrdila o opravljenem preizkusu znanja o ravnanju z orožjem v skladu s predpisi o orožju ter potrdila upravljavca o opravljenem praktičnem delu izpita se osebi izda spričevalo o opravljenem lovskem izpitu, na obrazcu, ki ga izda minister.

(7) Minister podrobneje predpiše pogoje za opravljanje lovskega izpita.

62. člen (lovska izkaznica)

(1) Oseba, ki izpolnjuje s tem zakonom določene pogoje, ima pravico do pridobitve lovske izkaznice. Pravico pridobitve lovske izkaznice ima tudi oseba, ki izpolnjuje s tem zakonom določene pogoje pa ni član oziroma članica lovske družine oziroma delavec oziroma delavka upravljavca lovišč s posebnimi nameni.

(2) Lovec mora imeti pri sebi veljavno lovsko izkaznico ali izkaznico lovskega čuvaja in jo na zahtevo organov notranjih zadev, lovskih čuvajev ali lovske inšpekcije pokazati.

(3) Lovske izkaznice za svoje člane oziroma članice izdaja Zveza, njihovo veljavnost letno podaljšuje upravljavec lovišča. Veljavnost lovske izkaznice lahko izdajatelj na predlog upravljavca lovišča prekliče oziroma le-ta lovsko izkaznico odvzame v skladu z določili tega zakona.

(4) Lovska izkaznica mora vsebovati fotografijo imetnika oziroma imetnice, njegove oziroma njene osebne podatke, datum veljavnosti in žig izdajatelja. Lovska izkaznica je veljavna do konca koledarskega leta, ne glede na to, v katerem mesecu je bila izdana.

63. člen (odklonitev izdaje ali podaljšanja in preklic veljavnosti lovske izkaznice)

- (1) Lovske izkaznice se ne izda oziroma podaljša osebi, ki:
- ni dopolnila 18 let starosti;
 - je duševno zbolela in je pod skrbništvom;
 - ni uspešno opravila lovskega izpita ali s spričevalom oziroma ustreznim dokumentom dokazala, da je s šolanjem in dodatnim praktičnim usposabljanjem pridobila znanje, ki po določilih tega zakona šteje za enakovredno lovskemu izpitu;
 - je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje, ki ga je storila v zvezi z lovskim udejstvovanjem,
 - je bila pravnomočno obsojena zaradi kršenja določil tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov;
 - je pravnomočno obsojena zaradi kršenja predpisov s področja varstva narave, zaščite živali in zlorabe orožja;

(2) Lovcu, ki mu je dokazano katero od dejanj iz četrte do šeste alineje prvega odstavka tega člena, izdajatelj prekliče veljavnost lovske izkaznice.

(3) Če prosilec oziroma prosilka ne podaljša veljavnosti lovske izkaznice tri leta zapored, mora ob zaprositi za podaljšanje lovske izkaznice priložiti potrdilo iz kazenske evidence.

XI. DEL ORGANIZIRANOST LOVSTVA

64. člen (vrste lovskih organizacij)

Lovske organizacije so lovske družine, Zveza, lovišča s posebnim namenom, javni zavodi ter območno združenje upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom združenih v lovsko upravljavskem območju (v nadaljnjem besedilu: območno združenje upravljavcev).

65. člen (lovska družina)

(1) Lovska družina je društvo najmanj 15 polnoletnih oseb, ki se ustanovi, deluje in preneha obstajati po predpisih o društvih, če ta zakon ne določa drugače. Člani oziroma članice društva so lahko lovci in posamezniki oziroma posameznice, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ter je njihov interes povezan z divjadjo in lovstvom. ([delno razveljavljen](#))

(2) Najkasneje v treh letih od včlanitve je potrebno opraviti lovski izpit, sicer članstvo v lovski družini preneha.

(3) Lovska družina, ki ima sklenjeno koncesijsko pogodbo iz 25. člena tega zakona, deluje tudi v javnem interesu.

(4) Lovska družina, ki je koncesionar, lahko v svojem temeljnem aktu omeji sprejem novih članov, če lovna površina na enega člana ne dosega v:

- nižinskem lovišču 50 ha;
- sredogorskem lovišču 100 ha;
- visokogorskem lovišču 150 ha.

(5) Ne glede na omejitve iz prejšnjega odstavka, mora lovska družina sprejeti v članstvo kandidata, ki ima na področju lovišča prijavljeno kot osnovno kmetijsko ali gozdarsko dejavnost ali je lastnik vsaj 15 ha gozdnih ali kmetijskih zemljišč.

(6) Pri sprejemu v članstvo lovsko družina novim članom ne sme zaračunavati pristopnine ali podobnih dajatev. Novo sprejeti člani imajo enake pravice in dolžnosti, kot vsi drugi člani lovske družine.

(7) Lovska družina preneha obstajati:

- ([razveljavljena](#)),
- če krši predpise s področja varstva narave, zaščite živali in orožja,
- v drugih z zakonom določenih primerih.

(8) Ukinitelj lovske družine lahko predlaga Zveza, Zavod, območno združenje upravljavcev, pristojne inšpekcijske službe ter organ pristojen za varstvo narave.

(9) Po prenehanju obstoja lovske družine, se z njenim premoženjem poravnava vse obveznosti, morebitni ostanek sredstev pa pripade območnemu združenju upravljavcev oziroma Zvezi.

(10) Lovska družina pokriva stroške plačila koncesije za upravljanje z divjadjo in svojega poslovanja s članarinami, prispevki članov, prodajo divjačine, s prihodki od izvajanja javnih pooblastil, prispevki sponzorjev in z drugimi viri.

66. člen (Lovska zveza Slovenije)

(1) Lovska zveza Slovenije je zveza vseh lovskih družin, ki deluje tudi v javnem interesu.

(2) V skladu s temeljnim aktom Zveze so lahko njeni člani tudi druga društva, katerih dejavnost je povezana z divjadjo, lovstvom in varstvom narave.

(3) Zveza sodeluje z državnimi in strokovnimi organi v zadevah, ki se nanašajo na lovstvo in upravljanje z divjadjo. Poleg nalog, ki jih opravlja v javnem interesu lahko Zveza določi v svojem temeljnem aktu tudi druge naloge s področja lovstva.

(4) Zveza pokriva stroške delovanja s članarinami, prispevki članov oziroma članic, s prihodki od izvajanja javnih pooblastil, prispevki sponzorjev in z drugimi viri.

67. člen **(območno združenje upravljavcev)**

(1) Upravljalci lovišč in lovišč s posebnim namenom v lovsko upravljavskem območju se morajo zaradi urejanja in usklajevanja skupnih nalog pri upravljanju z divjadjo združiti v območno združenje upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom.

(2) Organa območnega združenja sta zbor upravljavcev, kjer so enakovredno zastopani predstavniki vseh upravljavcev in izvršilni organ. Izvršilni organ izvoli zbor upravljavcev.

(3) Izvršilni organ je sestavljen iz devetih članov oziroma članic, ki se izvolijo glede na strokovne kriterije in proporcionalno glede na površino lovišča v lovsko upravljavskem območju. Mandat članov oziroma članic v izvršilnem organu je petleten.

(4) Temeljne pristojnosti izvršilnega organa območnega združenja upravljavcev so:

- urejati stvari strokovne in upravljavske narave članov združenja v povezavi z divjadjo in lovstvom v njihovem imenu in za njihov račun;
- usklajevati stvari strokovne in upravljavske narave do državnih organov in Zavoda ter do Zveze;
- organizirati letne preglede odstrela in izgub za presojo pravilnosti izvedenega načrta odvzema divjadi v sodelovanju z Zavodom;
- pripravlja izhodišča za pripravo letnih načrtov po posameznih loviščih;
- ostale naloge, ki jih sprejme zbor upravljavcev iz drugega odstavka tega člena.

(5) Območno združenje upravljavcev pokriva stroške delovanja s prispevki članov, prispevki sponzorjev in z drugimi viri.

68. člen **(lovišče s posebnim namenom)**

Lovišča s posebnim namenom v Republiki Sloveniji so: Triglav Bled, Kozorog Kamnik, Pohorje, Fazan Beltinci, Kompas Peskovci, Prodi Razor, Jelen, Medved, Snežnik Kočevska Reka, Žitna Gora in Ljubljanski vrh.

69. člen **(javni zavodi)**

(1) Javni zavodi za upravljanje z divjadjo so Zavod za gozdove Slovenije in drugi zavodi, ki upravljajo z lovišči s posebnim namenom in delujejo v javnem interesu.

(2) Javni zavodi sodelujejo z drugimi lovskimi organizacijami, državnimi organi in strokovnimi organi ter organizacijami v zadevah, ki se nanašajo na lovstvo in upravljanje z divjadjo ter drugih zadevah, ki so opredeljene v aktu o ustanovitvi.

XII. DEL LOVSKOČUVAJSKA SLUŽBA

70. člen **(organizacija in naloge službe)**

(1) Upravljavec je dolžan zagotoviti nadzor na celotni površini lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom z organiziranjem lovsko čuvajske službe.

(2) Temeljne naloge lovsko čuvajske službe v lovišču s posebnim namenom oziroma lovišču so:

- terenski nadzor nad spoštovanjem določil iz četrtega, petega in šestega odstavka 32. člena, drugega in četrtega odstavka 33. člena, prvega in tretjega odstavka 35. člena, 38. člena, 40. člena, prvega odstavka 41. člena, prvega odstavka 43. člena, prvega odstavka 45. člena, prvega odstavka 46. člena, drugega in tretjega odstavka 60. člena ter drugega odstavka 62. člena tega zakona;
- tekoče obveščanje koncesionarja, lovske inšpekcije in Zavoda o opažanjih v zvezi z divjadjo in dogajanjem v okolju divjadi;
- pomoč pri opravljanju sistematičnih opazovanj in pri zbiranju različnih podatkov o divjadi, njenem okolju in njenih medsebojnih odnosih;
- pomoč pri opravljanju biotehničnih del v življenjskem okolju divjadi, krmljenju divjadi, strokovno pravilnem opravljanju lova in drugih ukrepov v skladu s koncesijsko pogodbo;
- pomoč pri delih za preprečevanje in zniževanje škod od divjadi;
- opravljanje odstrela v skladu z odločbo iz drugega odstavka 42. člena;
- sodelovanje z lovsko inšpekcijo in Zavodom.

(3) Minister izda podrobnejša navodila o organizaciji lovsko – čuvajske službe v loviščih in loviščih s posebnim namenom.

71. člen **(lovsko-čuvajski izpit)**

(1) K lovsko-čuvajskemu izpitu lahko pristopi lovec, ki ima opravljen lovski izpit in orožni list.

(2) Izpit za lovskega čuvaja obsega pisni, ustni in praktični del, ki se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje minister. Komisijo sestavljajo predstavnik oziroma predstavnica ministrstva, predstavnik oziroma predstavnica ministrstva, pristojnega za varstvo narave, predstavnik oziroma predstavnica Zavoda, predstavnik oziroma predstavnica pedagoške ustanove in predstavnik oziroma predstavnica Zveze.

(3) Lovski čuvaji se morajo na stroške upravljavca permanentno izobraževati.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje za pristop kandidata k izpitu za lovskega čuvaja in vsebine posameznih delov izpita.

72. člen **(pogoji za opravljanje službe)**

(1) Lovski čuvaj lahko postane polnoleten državljan oziroma polnoletna državljanica Republike Slovenije, ki ima orožni list in je opravil izpit za lovskega čuvaja ter ima kot član lovske organizacije triletno lovsko prakso.

(2) Pred nastopom službe mora lovski čuvaj predložiti spričevalo o opravljenem lovsko-čuvajskem izpitu in orožni list ter pred pristojnim upravnim organom podati izjavo, da bo svojo službo vestno in nepristransko opravljal v skladu z zakonom, s čimer izpolnjuje pogoje za pridobitev lovsko čuvajske izkaznice in službenega znaka, ki ju izda pristojni upravni organ. Obliko izkaznice in znaka določi minister.

(3) Lovski čuvaj je v času opravljanja službe lovišču ali lovišču s posebnim namenom uradna oseba.

(4) Lovskega čuvaja pristojni upravni organ z odločbo razreši opravljanja lovsko-čuvajske službe, če je prekršil določila tega zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov. Predlog za razrešitev lahko pri pristojnem upravnem organu vloži lovsko inšpekcija.

73. člen **(pooblastila lovskega čuvaja)**

- (1) Lovski čuvaj je med opravljanjem svoje službe pooblaščen da:
- osebe, ki so kršile ali nameravajo kršiti določila tega zakona ustaviti, preveriti njihovo istovetnost ter o kršitvah obvesti upravljavca, lovskega inšpektorja, po potrebi pa tudi pristojni organ za notranje zadeve;
 - osebam, ki se nahajajo z orožjem oziroma lovskimi pripravami v lovišču s posebnim namenom ali lovišču in nimajo pravice udeleževanja v lovu, začasno odvzame orožje ali lovske priprave ter osebe privede in odvzete predmete izroči pristojnemu organu za notranje zadeve;
 - v primerih, ko obstajajo razlogi za sum, da so dokazi o kršitvah določil tega zakona skriti v vozilih ali prtljagi, zahteva njihovo izročitev in obvesti pristojni organ za notranje zadeve;
 - po nalogu Zavoda oziroma lovskega inšpektorja opravi odstrel divjadi, če ga ni opravil koncesionar v skladu s koncesijsko pogodbo;
 - pri opravljanju lovsko-čuvajske službe nosi lovsko orožje v skladu s predpisi o orožju. Lovski čuvaj sme lovsko orožje uporabiti v samoobrambi v skladu s predpisi.

(2) V primerih, ko bi zaradi obveščanja pristojnega organa za notranje zadeve oziroma lovskega inšpektorja z odlašanjem takojšnjega ukrepanja nastala nevarnost za zdravje in življenje ljudi, je lovski čuvaj pooblaščen ukrepati po lastnem preudarku. V takem primeru pa prevzame tudi odgovornost za umestnost storjenih ukrepov.

XIII. DEL **LOVSKA INŠPEKCIJA**

74. člen

(1) Izvajanje določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nadzorujejo lovski inšpektorji.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izvajanje določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nadzorujejo tudi inšpektorji oziroma inšpektorice, pristojni oziroma pristojne za ohranjanje narave, gozdarstvo in ribištvo.

(3) Za lovskega inšpektorja je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi izpolnjuje še naslednje pogoje: ima visoko izobrazbo biotehniške ali biološke smeri, lovski izpit in najmanj pet let delovanja na področju lovstva.

(4) Lovski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- nadzorovati izvajanje koncesijskih pogodb;
- predlagati odvzem pravice upravljanja z divjadjo v lovišču in lovišču s posebnim namenom;
- pregledovati načrte upravljanja z divjadjo, poslovne knjige in druge listine, ki se nanašajo na divjad in lovstvo;
- pregledovati evidenco odstrela divjadi in obseg ter kakovost opravljenih biotehničnih del;
- začasno ustaviti ali odrediti odstrel posamezne vrste divjadi iz 42. člena tega zakona;
- ustaviti vso dejavnost, ki je v nasprotju s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi;
- odrediti odstranitev obor, če zanje ni bilo pridobljeno dovoljenje;
- odrediti v nujnih primerih začasne ukrepe za preprečitev škode od divjadi in na divjadi;
- zaseči v nasprotju z zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ulovljeno ali prilaščeno poginulo divjad ali njene dele (trofeje) ali druge nezakonito prilaščene proizvode iz lovišča ter sredstva in predmete, s katerimi so bila storjena ta protipravna dejanja;
- pregledovati evidenčne knjige preparatorjev in strojarjev ter njihove prostore za shranjevanje divjadi ali njenih delov;
- pregledovati, če imajo odkupovalci oziroma prodajalci divjačine predpisane dokumente;
- nadzirati izvajanje nalog in pooblastil lovskih čuvajev;
- zahtevati pojasnila od odgovornih oseb koncesionarja, kadar je to potrebno;
- obveščati pristojne organe o opaženih nepravilnostih in zahtevati njihovo intervencijo, če sam nima te pravice.

XIV. DEL KAZENSKÉ DOLOČBE

75. člen

(1) Z globo od 2.100 do 12.550 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

1. ki ne pridobi soglasja Zavoda za posege, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi (tretji odstavek 30. člena);
2. ki opravlja v gozdu dela, ki bi ovirala ali preprečevala nemoten potek reprodukcije divjadi (drugi odstavek 31. člena);
3. ki gradi ceste ali vlake preko rastišč, gnezdišč, območij brlogov, zimovališč ali pasišč divjadi (tretji odstavek 31. člena);
4. ki pri sečnji in spravilu z vejami zametuje in z vlačanjem lesa poškoduje kaluže, vodne kale in izvire ter s travo porasle površine v gozdu oziroma po opravljenem delu ne vzpostavi prvotnega stanja (četrti odstavek 31. člena);
5. ki uporablja fitosanitarna sredstva v nasprotju s predpisi o njihovi uporabi (drugi odstavek 32. člena);
6. ki ne uporablja preventivnih sredstev in načinov dela za preprečevanje in omejevanje izgub divjadi na leglih in gnezdih (četrti odstavek 32. člena);
7. ki seka, požiga ali drugače uničuje žive meje, grmišča in s suho zarastjo porasle površine po pašnikih, travnikih in poljih v času gnezdenja ptic in poganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom (peti odstavek 32. člena);
8. ki pri urejanju vodotokov ne ohranja posameznih odsekov stare struge ter rastočega drevja in grmovja na njihovih bregovih oziroma ne zagotavlja nepretrgane zarasti vsaj enega od obeh bregov struge (prvi odstavek 33. člena);
9. ki z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč uničuje močvirja oziroma vlažne biotope (drugi odstavek 33. člena);

10. ki pri osuševanjih zemljišč ne ohranja najmanj petine površine v prvotnem stanju (tretji odstavek 33. člena);
11. ki v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, seka zarast po bregovih voda, čisti odvodne kanale ali prazni vodna zajetja (četrti odstavek 33. člena);
12. ki ne uredi izhodov za divjad pri odprtih, s strmimi stenami obdanih vodnih zajetjih ali vodnih koritih (peti odstavek 33. člena);
13. ki pri gradnji z ograjo zavarovanih prometnic ne zagotovi prehodov za divjad na krajih, kjer so že od nekdaj potekale stečine in naravni prehodi divjadi (prvi odstavek 34. člena);
14. ki potrdi ali izda gradbeno dovoljenje za gradnjo prometnic, dokler niso zagotovljene strokovne rešitve prehodov divjadi (drugi odstavek 34. člena);
15. ki vznemirja divjad v mirnih conah, na rastiščih, gnezdiščih, polegališčih, brlogih, zimovališčih, pasiščih v gozdu in krmiščih ali jo zalezuje v neugodnih vremenskih razmerah (prvi odstavek 35. člena);
16. ki leti z napravami za letenje zunaj posebej za ta namen odrejenih območij (drugi odstavek 35. člena);
17. ki nima pred prepariranjem divjadi pri sebi izvornega spričevala za vso divjad oziroma njene dele ali ne vodi predpisane evidence (četrti odstavek 47. člena);
18. ki brez dovoljenja zadržuje divjad v ujetništvu (prvi odstavek 49. člena);
19. ki kljub obvestilu ne postavi ustreznega prometnega znaka na krajih stalnih prehodov divjadi (peti odstavek 53. člena);
20. ki osebi, ki ni upravičena do izdaje ali podaljšanja lovske izkaznice, izda ali podaljša lovsko izkaznico (prvi odstavek 63. člena).

(2) Z globo od 420 do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(3) Z globo od 420 do 1.200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

76. člen

- (1) Z globo od 4.200 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba:
1. ki pod pogoji javne službe ne opravlja nalog iz prvega in drugega odstavka 21. člena;
 2. ki ne vzpostavi ekocelic v skladu z načrtom lovske upravljavskega območja (drugi odstavek 37. člena);
 3. ki ne zagotavlja ukrepov v skladu z načrti za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (39. člen);
 4. ki ne izvaja ponovnega naseljevanja domorodnih vrst divjadi ter naseljevanja in doseljevanja domorodnih ali tujerodnih vrst divjadi na osnovi načrtov lovske upravljavskih območij v skladu s predpisi s področja veterinarstva in ohranjanja narave (40. člen);
 5. ki krmi divjad v nasprotju z načrti lovske upravljavskih območij ali postavlja mrhovišča za krmljenje medveda na lokacijah, ki niso predvidena z načrti lovske upravljavskih območij in drugimi dokumenti, ki opredeljujejo upravljanje s to vrsto divjadi (41. člen);
 6. ki izvede neutemeljen izredni poseg v populacijo ali po izrednem posegu v populacijo divjadi, pri taki poškodbi ali utemeljenem sumu na bolezen, zaradi katere osebek ni sposoben preživeti v naravnem okolju, ne obvesti lovskega inšpektorja (četrti odstavek 42. člena);
 7. ki ne vrne upravljavcu izpolnjene polharske dovolilnice do 31. decembra tekočega leta (tretji odstavek 43.a člena);
 8. ki izkoži uplenjenega medveda, volka ali risa, preden si ga ogleda pooblaščen predstavnik zavoda, ali če o uplenitvi pravočasno ne obvesti območnega združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom (drugi odstavek 45. člena);

9. katerega pooblaščen predstavnik si ne ogleda najdene poginule divjadi ali zavarovane velike zveri ali ne poskuša ugotoviti vzroka smrti oziroma ne ukrepa v skladu s četrtem odstavkom 46. člena (četrti odstavek 45. člena);
10. ki ne prevzame odstreljene velike zveri ali parkljaste divjadi v skladu z veterinarskimi predpisi (prvi odstavek 46. člena);
11. ki za odstreljeno ali najdeno poginulo divjad ne opravi izmere predpisanih podatkov oziroma ne vpiše podatkov v evidenčno knjigo odstrela in izgub (drugi odstavek 46. člena);
12. ki v rokih, določenimi z letnimi načrti lovsko upravljalskih območij, ne posreduje komisiji lovsko upravljalskega območja trofejne liste ali materialne dokaze o opravljenem odstrelu in izgubah (tretji odstavek 46. člena);
13. ki ne izroči original izvornega spričevala prevzemniku oziroma kupcu divjadi (drugi odstavek 47. člena);
14. ki imetnikom kmetijskih in gozdnih zemljišč ne preskrbi ustreznih zaščitnih sredstev (drugi odstavek 53. člena);
15. ki ne obvesti upravljavca javne ceste o krajih stalnih prehodov divjadi (peti odstavek 53. člena);
16. ki do roka ne objavi na krajevno običajen način ime in priimek pooblaščenca upravljavca z navedbo kraja, kjer je dosegljiv oškodovancem (prvi odstavek 56. člena);
17. katerega pooblaščenec si v osmih dneh po pisni prijavi ne ogleda nastale škode (drugi odstavek 56. člena);
18. ki dovoli lov tujim lovskim gostom v nasprotju s pravili in jim ne zagotavlja strokovnega spremstva (tretji odstavek 60. člena);
19. ki ne zagotovi nadzora z organiziranjem lovsko čuvske službe in ne opravlja nalog lovsko čuvske službe (prvi in drugi odstavek 70. člena).

(2) Z globo od 420 do 2.100 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

77. člen

Z globo od 420 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik:

1. ki brez nadzorstva spušča psa v prosto naravo (tretji odstavek 35. člena);
2. ki krmi divjad v nasprotju z načrti lovsko upravljalskih območij (prvi odstavek 41. člena);
3. ki pri lovu ogroža življenje ali zdravje ljudi (prva alineja prvega odstavka 43. člena);
4. ki pri lovu divjad pretirano vznemirja ali jo izpostavlja nepotrebnemu trpljenju, uporablja na tekmovanjih ali vajah v streljanju za tarčo žive živali ali uporablja pri učenju lovskega psa živo žival tako, da je med njima mogoč neposreden stik in lahko drug drugega poškodujeta (druga alineja prvega odstavka 43. člena, 21. in 22. točka prvega odstavka 44. člena);
5. ki pri lovu lastniku zemljišča povzroči škodo ali brez pisnega dovoljenja lastnika oziroma upravljavca lovi na ograjenih nelovnih površinah (tretja alineja prvega odstavka 43. člena in 5. točka prvega odstavka 44. člena);
6. ki lovi divjad z orožjem, ki ga ni dovoljeno uporabljati za lov ali krši predpise o vrsti lovskega orožja in minimalni moči izstrelkov, s katerimi je dovoljeno odstreljevati posamezne vrste divjadi (drugi odstavek 43. člena in 9., 10., 11., 12. in 13. točka prvega odstavka 44. člena);
7. ki ne poišče ranjene ali zastreljene divjadi s psom krvoslednikom v skladu s predpisom ministra ali pri lovu na malo poljsko divjad ne uporablja vsaj enega lovskega psa (drugi in četrti odstavek 43. člena);
8. ki lovi živo divjad v lovke s sredstvi za omamljanje ali na druge načine brez dovoljenja ministra oziroma nastavlja divjadi, razen izjem iz tretjega odstavka 43. člena tega zakona, kakršnekoli pasti, zanke, mreže ali limanice (tretji odstavek 43. člena in 7. točka prvega odstavka 44. člena);

9. ki lovi polhe brez polharske dovolilnice (prvi odstavek 43.a člena) ali ki sokolari brez opravljenega lovskega izpita in veljavne lovske izkaznice z dovoljenjem za sokolarjenje ali brez spremstva osebe, ki ima lovski izpit in veljavno lovsko izkaznico z dovoljenjem za sokolarjenje (peti odstavek 43.a člena);
10. ki ne vrne upravljavcu izpolnjene polharske dovolilnice do 31. decembra tekočega leta (tretji odstavek 43.a člena);
11. ki lovi prosto živeče sesalce in ptice, ki se ne lovijo oziroma niso divjad ali lovi divjad izven lovne dobe, razen izjem iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 42. člena tega zakona (1. točka prvega odstavka 44. člena);
12. ki lovi na površinah, izločenih iz lovne površine lovišča, ali če uporablja lovsko orožje na skupinskih lovih bližje kot 50 m od naselij in zaselkov (2. in 3. točka prvega odstavka 44. člena);
13. ki gradi lovske objekte za izvajanje lova in krmljenje divjadi bližje kot 100 m od meja med posameznimi lovišči ali lovišči s posebnim namenom (4. točka prvega odstavka 44. člena);
14. ki nastavlja divjadi strupene vabe (6. točka prvega odstavka 44. člena);
15. ki uporablja pri lovu na divjad umetne vire svetlobe (8. točka prvega odstavka 44. člena);
16. ki uporablja pri lovu za vabljenje divjadi elektronske avdio pripomočke za posnemanje glasov divjadi, razen običajnih vabil in klicev ali če uporablja za vabo žive vabnike (14. in 15. točka prvega odstavka 44. člena);
17. ki lovi divjad iz motornih ali zračnih vozil, železnic, žičnic ali motornih čolnov in drugih prevoznih sredstev (16. točka prvega odstavka 44. člena);
18. ki lovi divjad, razen divjega prašiča, zveri ter polha, ponoči (17. točka prvega odstavka 44. člena);
19. ki lovi divjad v primerih, ko je snežna odeja višja kot 40 cm ali poledenela (18. točka prvega odstavka 44. člena);
20. ki lovi divjad ob poplavah (19. točka prvega odstavka 44. člena);
21. ki odstreli parkljasto divjad v sezoni krmljenja v krogu s polmerom 200 m od krmišča, razen na privabljalnih krmiščih (20. točka prvega odstavka 44. člena);
22. ki strelja v gnezda (23. točka prvega odstavka 44. člena);
23. ki uporablja pasti stopalke in pasti, ki ne omogočajo selektivnega lova (24. točka prvega odstavka 44. člena);
24. ki krši dodatne prepovedi iz drugega odstavka 44. člena;
25. ki na kraju odstrela ne opremi velikih zveri ali parkljaste divjadi s posebno oznako (prvi odstavek 45. člena);
26. ki poseduje divjad, namenjeno prometu, njen del oziroma trofejo, pa nima izvornega spričevala (prvi odstavek 47. člena);
27. ki se dotika, prenaša ali prilašča najdene osebke vseh vrst divjadi ali razdira gnezda oziroma pobira jajca pernate divjadi (prvi odstavek 48. člena);
28. ki ne javi upravljavcu najdbe onemogle ali poškodovane divjadi, ogroženega mladiča ali gnezda (drugi odstavek 48. člena);
29. ki lovi divjad in pri sebi nima veljavne lovske izkaznice ali izkaznice lovskega čuvaja (drugi odstavek 62. člena).

Zakon o divjadi in lovstvu – ZDLov-1 (Uradni list RS, št. [16/04](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XV. DEL
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

78. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni, ki so za globo določene v 75., 76. in 77. členu tega zakona, razen za samostojnega podjetnika posameznika.

79. člen

(določitev pravice upravljanja z gojitvenimi lovišči in lastninjenje družbenega premoženja nekaterih upravljavcev gojitvenih lovišč)

(1) Podjetjema GL Fazan Beltinci, p.o. in Kozorog Kamnik, p.o. se z uveljavitvijo tega zakona odvzame pravica do upravljanja z gojitvenim loviščem Fazan Beltinci oziroma gojitvenim loviščem Kozorog Kamnik in se prenese na Zavod kot novega upravljavca.

(2) Premoženje podjetij GL Fazan Beltinci, p.o. in Kozorog Kamnik, p.o. z uveljavitvijo tega zakona postane last Republike Slovenije. Vlada to premoženje prenese v upravljanje Zavoda, ki prevzame tudi vse obveznosti podjetij GL Fazan Beltinci, p.o. in Kozorog Kamnik, p.o. ter njune redno zaposlene.

(3) GL Fazan Beltinci, p.o. in Kozorog Kamnik, p.o. se v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona izbrišeta iz sodnega registra po uradni dolžnosti brez likvidacije. Registrsko sodišče mora v navedenem roku izdati sklep o izbrisu.

(4) Pravico do upravljanja z gojitvenim loviščem Triglav Bled ima še naprej javni zavod Triglavski narodni park.

(5) Pravico do upravljanja z gojitveni lovišči Medved, Jelen, Pohorje in Prodi-Razor ima še naprej Zavod.

(6) Lovski zvezi Slovenije se z uveljavitvijo tega zakona odvzame pravica do upravljanja z gojitvenima loviščema Žitna gora in Ljubljanski vrh in se prenese na Zavod kot novega upravljavca. Zavod prevzame tudi potrebno število zaposlenih iz gojitvenih lovišč Žitna gora in Ljubljanski vrh.

(7) Podjetju Snežnik, d.d. se z uveljavitvijo tega zakona odvzame pravica do upravljanja z gojitvenim loviščem Snežnik Kočevska Reka in se prenese na Zavod kot novega upravljavca. Zavod prevzame tudi potrebno število zaposlenih iz družbe Snežnik, d.d., ki so opravljali delo v enoti lovstvo.

(8) Podjetju Gojitveno lovišče Kompas Peskovci, d.o.o. se z uveljavitvijo tega zakona odvzame pravica do upravljanja z gojitvenim loviščem Kompas Peskovci in se prenese na Zavod kot novega upravljavca. Zavod prevzame tudi potrebno število zaposlenih iz podjetja Gojitveno lovišče Kompas Peskovci, d.o.o.

(9) Premoženje, ki je last Lovske zveze Slovenije, družbe Snežnik, d.d. ter podjetja Kompas Peskovci, d.o.o. in se nahaja na območju sedanjih gojitvenih lovišč iz predhodnih treh odstavkov tega člena, Vlada lahko odkupi z neposredno pogodbo po poštenu tržni vrednosti oziroma po dogovorjeni pogodbeni vrednosti. Odkupi se lahko samo tisto premoženje, ki je vezano na dejavnost lovstva ali ki omogoča razvoj turizma in ostalih dejavnosti, ki so v javnem interesu.

(10) Finančna sredstva za odkup premoženja dosedanjih upravljavcev gojitvenih lovišč pod pogoji iz tega člena se zagotovijo iz koncesnine od lovišč in prihodkov iz lovišč s posebnim namenom, s katerimi upravlja Zavod, lahko pa tudi iz drugih virov, če tako določi Vlada.

80. člen

(ustanovitev lovsko upravljavskih območij, lovišč s posebnim namenom in lovišč)

(1) Vlada ustanovi lovsko upravljavska območja in lovišča s posebnim namenom, oblikovana na podlagi dosedanjih gojitvenih lovišč, najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Vlada ustanovi lovišča s posebnim namenom na podlagi 7. člena tega zakona.

(2) Vlada ustanovi lovišča najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

81. člen

(upravljanje v loviščih s posebnim namenom in loviščih v prehodnem obdobju)

(1) Do ustanovitve lovišč s posebnim namenom iz prvega odstavka prejšnjega člena nadaljujejo z upravljanjem v dosedanjih gojitvenih loviščih Medved Kočevje, Jelen Snežnik, Pohorje, Prodi-Razor, Kočevska Reka, Kompas Gornji Petrovci, Triglav Bled, Kozorog Kamnik, Fazan Beltinci, Žitna gora in Ljubljanski vrh sedanji upravljavci.

(2) Do ustanovitve lovišč iz drugega odstavka prejšnjega člena oziroma do podelitve koncesije nadaljujejo z upravljanjem v loviščih dosedanji upravljavci.

(3) Vlada najkasneje v treh mesecih po ustanovitvi lovišč podeli koncesijo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v lovišču in določi upravljavca.

82. člen

(dolgoročni načrti lovsko upravljavskih območij)

Dolgoročni načrti lovsko upravljavskih območij, sprejeti v skladu s Pravilnikom o vsebini lovskih načrtov območij (Uradni list RS, št. 27/99, 39/2000 in 109/2001), ostanejo v veljavi do oblikovanja novih lovsko upravljavskih območij.

83. člen

(podzakonski akti)

(1) Minister izda izvršilne predpise najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do izdaje predpisov iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določila veljavnih predpisov.

84. člen

(prenehanje veljavnosti dosedanjih predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč (Uradni list SRS, št. 25/76 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 29/95 – ZPDF in 89/99 – ZDru-A).

85. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu – ZDLov-1A (Uradni list RS, št. [17/08](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»21. člen

(1) Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se zaključijo v skladu z dosedanjimi predpisi.

(2) Obstoječi dolgoročni načrti lovsko upravljavskih območij veljajo do sprejema skupnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov območij iz petega odstavka 14. člena zakona.

(3) Prvi gozdnogospodarski in lovsko upravljavski načrti območij po tem zakonu morajo biti izdelani za obdobje 2011–2020.

(4) Minister izda predpis iz 14. člena tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

22. člen

Pri prvi podelitvi koncesije iz drugega odstavka 24. člena zakona po uveljavitvi tega zakona se upošteva naslednji prednostni vrstni red:

1. lovska organizacija, ki je do javnega razpisa iz drugega odstavka 24. člena zakona v skladu s predpisi in načrti strokovno ustrezno upravljala z loviščem;
2. lovska organizacija, katere večji del članov so lastniki zemljišč in gozdov na območju lovišča oziroma katere večji del članov ima stalno bivališče na območju lovišča;
3. lovska organizacija, ki meji na lovišče sedanjega upravljavca.

23. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.